



2012-2016





Spracovali: zamestnanci Mestského úradu v Rožňave, odbor sociálnych vecí a bytovej politiky pod vedením Ing. Kataríny Valkovej a Mgr. Moniky Šedovej, riaditeľky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave





OBSAH

1. ÚVOD

1.1. Zdôvodnenie spracovania dokumentu.....	3
1.2. Metodika spracovania	4
1.3. Východiská pre spracovanie Lokálnej stratégie komplexného prístupu	5

2. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

2.1. Sociálno-ekonomická analýza	6
2.2. Sociálna inklúzia marginalizovaných rómskych komunít	23
2.3. SWOT analýza (podľa definovaných záujmov oblastí rozvoja), Kľúčové disparity a faktory rozvoja	23
2.4 Analýza problémov	29

3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

3.1. Vízia rozvoja MRK lokality , ciele a prioritné oblasti rozvoja.....	37
3.2. Opatrenia a aktivity	38
3.3. Opis rozvojovej lokálnej stratégie komplexného prístupu	41

4. AKČNÉ PLÁNY

.....	44
-------	----

5. FINANČNÝ PLÁN A TRVALÁ UDRŽATEĽNOSŤ

5.1. Rozdelenie financií na programové obdobie 2008 -2013, Rozdelenie financií na priority a opatrenia	48
---	----

6. ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE

6.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	49
6.2 Monitorovanie a hodnotenie	50

7. ZÁVER	52
----------------	----

8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	53
------------------------------------	----





1. ÚVOD

1.1 Zdôvodnenie spracovania dokumentu

Mesto Rožňava v záujme zabezpečenia progresu zohľadňujúc predovšetkým zlepšenie kvality života všetkých obyvateľov, spracovalo a prijalo niekoľko rozvojových dokumentov a koncepcií a participovalo, v súčasnosti aj participuje na tvorbe strategických materiálov zameraných na sociálne vylúčené skupiny, ako i skupiny ohrozené rizikom sociálneho vylúčenia vrátane obyvateľov marginalizovaných rómskych komunit. Osobitnú skupinu obyvateľov, v prospech ktorých je intenzita pomoci a podpory v rámci rozvojovej politiky mesta nasmerovaná, tvoria marginalizované skupiny obyvateľstva ohrozené úplným, alebo čiastočným sociálnym vylúčením následkom pôsobenia rôznorodých faktorov. V širokom spektre skupín má výrazné postavenie z dôvodu najvyššej miery kumulácie charakteristických znakov sociálnej exklúzie obyvateľstvo marginalizovaných rómskych komunit, t. j. obyvateľstvo separovaných a segregovaných osídlení, či mestských koncentrácií.

Ich viacnásobné znevýhodnenie je výsledkom sústredenia rôznych príčin podmieňujúcich vznik chudoby počnúc nízkym stupňom dosiahnutého vzdelania, cez dlhodobú nezamestnanosť, nízky štandard bývania, nízku úroveň zdravotného uvedomenia vrátane negatívneho životného štýlu, ktorý neraz ovplyvňujú rôzne formy závislostí. S ohľadom na tieto skutočnosti, dôvodom spracovania lokálnej stratégie komplexného prístupu pre marginalizované rómske komunity bola potreba vytvoriť podmienky pre dosiahnutie spolupráce v kľúčových problémových oblastiach, ktoré sú vzájomne determinované a ovplyvňované t.j.:

a) v oblasti vzdelania

Nízka úroveň vzdelania, bráni uplatňovaniu sa na trhu práce a celkovej spoločenskej zaangažovanosti,

b) v oblasti zamestnanosti a sociálnej inklúzie

Rastúca dlhodobá nezamestnanosť sa podpisuje na strate pracovných zručností a návykov, posilňuje závislosť na sociálnom systéme jedine formou účasti na aktivačných prácach a na menších obecných službách. Sociálne kontakty sa v dôsledku vylúčenia komunit znižujú a sú dôsledkom aj priestorového a kultúrneho vylúčenia.

c) v oblasti bývania

Nedostatok finančných prostriedkov na pokrývanie nákladov spojených s bývaním a nedostatočne rozvinuté životné zručnosti sú často dôsledkom vznikajúcich dlhov na nájomnom.

d) v oblasti zdravia a životného štýlu

Voľba krátkodobých životných stratégií, nízky štandard úrovne bývania či nízka úroveň zdravotného uvedomenia, vysoká zadlženosť a exekúcie vplývajú negatívne na kvalitu života jednotlivcov ako i rodín.

Materiál je pre mesto príležitosťou čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov komplexne a v súlade s potrebami najzraniteľnejšej skupiny obyvateľstva. Návrhy a opatrenia na zmiernenie negatívnych dopadov sú riešené prostredníctvom jednotlivých operačných programov a zosúladených aktivít tak, aby pomáhali riešiť zložitú sociálnu situáciu v regióne a naštartovali procesy, ktoré v budúcnosti zlepšia postavenie príslušníkov marginalizovaných rómskych komunit. Lokálna stratégia komplexného prístupu má charakter strednodobého plánovacieho dokumentu. Je to flexibilný a životaschopný rozvojový dokument, ktorý na základe analýz hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta určuje strategické priority, záujmové oblasti a aktivity, ktoré je potrebné naplňať, pravidelne monitorovať, hodnotiť a následne aktualizovať.





1.2 Metodika spracovania

Lokálna stratégia komplexného prístupu je vypracovaná v súlade so zámermi rozvoja mesta t.j. *Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rožňava 2007 – 2013*, pripravovaným *Komunitným plánom rozvoja sociálnych služieb mesta Rožňava (2012 – 2016)*, *Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v programovom období 2007 – 2013* a *Národným programom reforiem Slovenskej republiky 2011-2014*. Za účelom identifikácie reálnych potrieb marginalizovaných rómskych komunít v rámci teritória, stanovenia jasných cieľov a určenia vecnej a časovej postupnosti jednotlivých krokov a na ich dosiahnutie prebiehal plánovací proces na úrovni stretnutí pracovnej skupiny vytvorenej vedúcou odbor sociálnych vecí a bytovej politiky Mestského úradu v Rožňave.

Proces prípravy prebiehal v časovom rozmedzí od septembra 2011 do decembra 2011, v rámci ktorého sa uskutočnili stretnutia pracovnej skupiny, ktorej členmi boli aj terénni sociálni pracovníci a stretnutia s obyvateľmi rómskych komunít.

Zber údajov a informácií pre spracovanie analytickej časti bol realizovaný na základe:

- ▣ verejných stretnutí s obyvateľmi vybraných lokalít
- ▣ poskytnutých podkladov z Mestského úradu,
- ▣ príslušných úradov a relevantných subjektov sociálnej inklúzie.

Účelom stratégie komplexného prístupu je posilnenie spolupráce, efektívnejšej koordinácie činností a finančných zdrojov smerujúcich k zlepšeniu životných podmienok príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít. Vzhľadom na zameranie podpory marginalizovaných rómskych komunít do štyroch prioritných oblastí, získanie informácií a podkladov bolo zamerané na :

- ľudské zdroje a vzdelávanie
- zamestnanosť a sociálnu inklúziu
- zdravie a zdravý životný štýl
- bývanie a infraštruktúra

a tri vzájomne súvisiace problémové okruhy:

- chudoba
- diskriminácia
- rodová rovnosť





1.3 Východiská pre spracovanie Lokálnej stratégie komplexného prístupu

Východiskom pre spracovanie programu boli dokumenty prijaté pre riešenie trvalo udržateľného rozvoja na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni:

a) národná úroveň :

- ▣ Národný strategický referenčný rámec SR 2007-2013
- ▣ Programové vyhlásenie vlády SR
- ▣ Dekáda začleňovania rómskej populácie 2005-2015
- ▣ Atlas rómskych komunít
- ▣ Metodická príručka MVaRR SR pre tvorbu PHSR
- ▣ Metodické usmernenie pre spracovanie prístupu LSKxP,
- ▣ Príručka pre žiadateľa o poskytnutie podpory LSKxP

b) regionálna úroveň

- ▣ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v Programovom období na roky 2007 - 2013

c) lokálna úroveň

- ▣ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rožňava na roky 2007-2013
- ▣ Koncepcia škôl a školských zariadení Mesta Rožňava na obdobie 2009-2011
- ▣ Koncepcia škôl a školských zariadení Mesta Rožňava na obdobie 2012-2016

Zámerom spracovateľa LSKxP bolo navrhnuť systémové riešenia, ktoré pomôžu eliminovať vytypované problémy v meste a regióne.

Zadefinované priority a aktivity

1. reálne zohľadňujú existujúce interné a externé kapacity mesta s dôrazom na zapojenie príslušníkov marginalizovanej rómskej komunity do procesu plánovania, realizácie i vyhodnotenia projektov.
2. sú kompatibilné s prioritami a podporovanými aktivitami jednotlivých operačných programov
3. vzájomne skoordinované tak, aby podporovali koherentnosť procesu pozitívnych zmien a vytvárali trvalú udržateľnosť dosiahnutých výstupov a výsledkov .

Zadefinované priority rozvoja MRK v meste Rožňava sú v súlade s prioritami a podporovateľnými aktivitami jednotlivých operačných programov a zharmonizované tak, aby ich implementácia slúžila k riešeniu náročnej sociálnej situácie v regióne a podnietila stabilizáciu procesov, ktoré prispievajú v budúcnosti k zlepšeniu postavenia príslušníkov MRK .





2. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

2.1. Sociálno-ekonomická analýza

Charakteristika mesta

Rozloha katastrálneho územia mesta Rožňava je 45,6 km², hustota osídlenia je 420,5 obyvateľov na 1 km². V posledných dvoch desaťročiach počet obyvateľov stúpa, avšak tento nárast nie je výrazný. Z pohľadu kraja patrí okres Rožňava medzi tri okresy s najredším osídlením obyvateľstva. Pôsobí ako administratívno-správne, kultúrno-spoločenské, hospodársko-ekonomické, nákupno-obchodné sídlo.

Mesto Rožňava sa skladá z dvoch mestských častí:

1. Rožňavská Baňa
2. Nadabula

Demografia a štruktúra obyvateľstva

Nasledujúce tabuľky uvádzajú prehľad vybraných demografických a sociálnych ukazovateľov na úrovni mesta aj na úrovni okresu, ktoré ilustrujú vývojové trendy

Tabuľka č. 1 Počet obyvateľov na úrovni okresu v priebehu posledných rokov

		muži	ženy	spolu
počet obyvateľov k	31.12.2011			
	31.12.2010	29 919	31 908	61 827

počet obyvateľov k	31.12.2009	29 925	31 905	61 830
	31.12.2008	29 930	31 995	61 925
	31.12.2007	29 940	32 048	61 988

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka č. 2 Počet obyvateľov mesta Rožňava v rokoch 2006-2010

Počet obyvateľov	Muži	Ženy	spolu
2006	8 988	10 104	19 092
2007	8 948	10 095	19 043
2008	8 919	10 040	18 959
2009	8 889	9 994	18 883
2010	8 876	10 004	18 880

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka č. 3 Prírastky obyvateľov na úrovni okresu

Natalita 2010	734
Mortalita 2010	737
Prihlásení 2010 /prist'ahovaní/	387
Odhlásení /vyst'ahovaní/	384
Občania s TB v RV 2010	24051
	18670

/oficiálny údaj štatistického úradu k 31.12.2010/
/údaj zo stránky mesta Rožňava k 31.10.2011/

Zdroj: ŠÚ SR





Tabuľka č. 4 Veková štruktúra obyvateľstva na úrovni okresu k 31.12.2010

veková štruktúra k 31.12.2010	
0	729
1-4	2675
5-9	3301
10-14	3770
15-19	3990
20-24	4622
25-29	5044
30-34	5144
35-39	4588
40-44	3981
45-49	4391
50-54	4533
55-59	4491
60-64	3092
65-69	2290
70-74	1895
75-79	1538
80-84	1063
85-89	507
90-94	124
95-99	45
100+	14
Spolu	61827

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka č. 5 Veková štruktúra obyvateľstva v meste Rožňava k 31.12.2010

veková štruktúra k 31.12.2010	
0	202
1-4	760
5-9	866
10-14	980
15-19	1 040
20-24	1 416
25-29	1 625
30-34	1 754
35-39	1 400
40-44	1 285
45-49	1 413
50-54	1 548

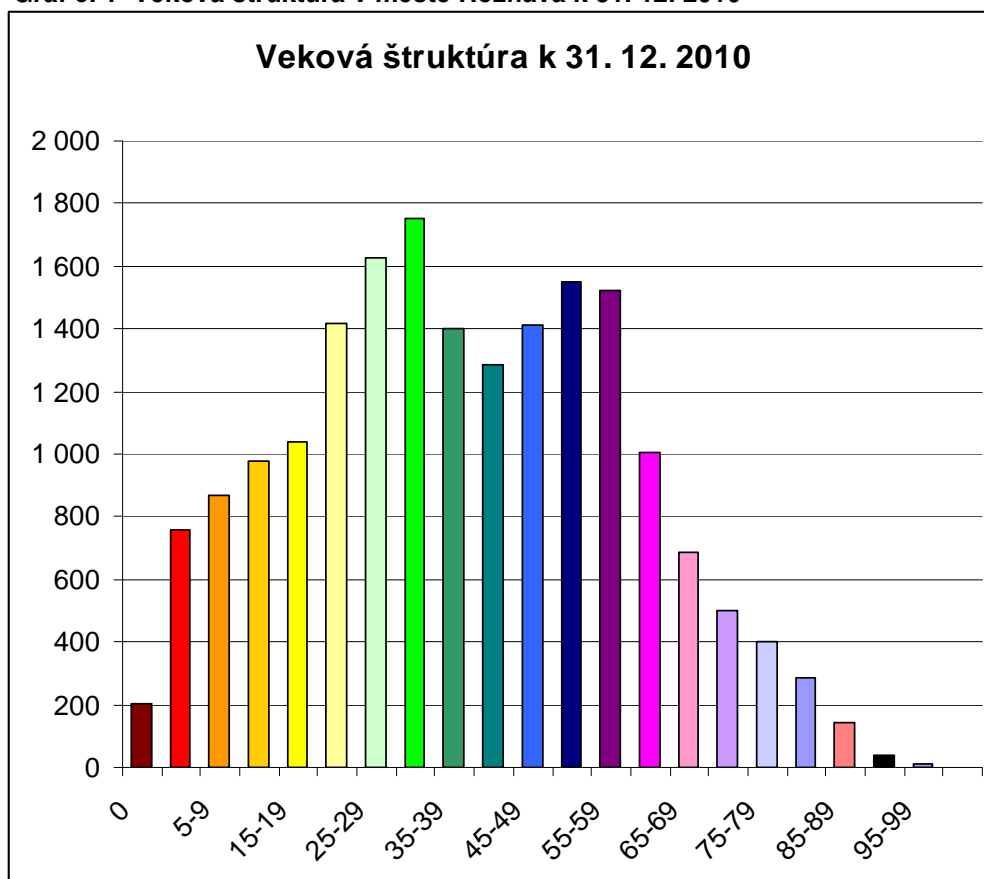




55-59	1 520
60-64	1 007
65-69	689
70-74	502
75-79	399
80-84	283
85-89	141
90-94	39
95-99	9
100+	2
Spolu	18 880

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 1 Veková štruktúra v meste Rožňava k 31. 12. 2010





Tabuľka č. 6 Vekové zloženie obyvateľstva v okrese Rožňava za posledné 4 roky /údaj sa sleduje len 1x do roka – k 31.12. príslušného roku/

vekové zloženie obyvateľov za posledné roky								
	2010		2009		2008		2007	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
0	375	354	336	382	325	307	359	303
1-4	1359	1316	1355	1263	1335	1285	1317	1281
5-9	1669	1632	1734	1672	1801	1749	1866	1814
10-14	1922	1848	1901	1844	1877	1792	1909	1821
15-19	2065	1925	2151	2028	2251	2112	2281	2143
20-24	2335	2287	2401	2360	2449	2387	2514	2508
25-29	2593	2451	2629	2449	2670	2494	2663	2475
30-34	2648	2496	2644	2468	2586	2470	2620	2460
35-39	2378	2210	2245	2144	2173	2089	2061	2011
40-44	2014	1967	2081	1934	2148	1967	2171	2042
45-49	2192	2199	2179	2279	2162	2259	2193	2266
50-54	2216	2317	2259	2323	2313	2391	2359	2422
55-59	2208	2283	2132	2227	2057	2146	1952	2045
60-64	1409	1683	1283	1588	1215	1525	1105	1474
65-69	912	1378	934	1404	902	1423	894	1407
70-74	694	1201	663	1185	653	1148	648	1182
75-79	480	1058	517	1092	535	1113	570	1118
80-84	320	743	310	721	304	733	281	757
85-89	120	387	123	412	131	395	131	339
90-94	26	98	27	86	24	75	23	90
95-99	9	36	11	37	11	37	10	31
100+	5	9	4	10	3	8	3	6
Spolu	29949	31878	29919	31908	29925	31905	29930	31995

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka č.7 Vekové zloženie obyvateľov v meste Rožňava za posledné 4 roky k 31. 12.

vekové zloženie obyvateľov za posledné roky								
	2010		2009		2008		2007	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
0	106	96	98	114	90	82	100	88
1-4	381	379	372	348	368	354	369	348
5-9	444	422	442	417	466	442	454	458
10-14	491	489	468	493	479	482	507	484
15-19	505	535	587	562	630	612	677	646
20-24	712	704	740	772	776	786	804	835
25-29	825	800	865	805	864	842	868	829
30-34	878	876	858	837	826	852	802	845
35-39	693	707	670	689	652	669	640	647





40-44	612	673	616	658	625	685	642	707
45-49	669	744	686	783	693	767	683	799
50-54	711	837	733	833	774	876	803	891
55-59	697	823	668	798	632	753	609	714
60-64	448	559	386	528	361	496	322	459
65-69	279	410	263	416	256	403	244	400
70-74	180	322	181	308	175	310	170	314
75-79	126	273	138	280	141	276	138	284
80-84	78	205	78	202	71	217	72	208
85-89	30	111	31	115	31	109	34	112
90-94	7	32	6	28	5	18	6	20
95-99	2	7	1	7	2	8	2	6
100+	2	0	2	1	2	1	2	1
Spolu	8 876	10 004	8 889	9 994	8 919	10 040	8 948	10 095

Zdroj: ŠÚ SR

Prezentované dáta tak na úrovni mesta ako aj okresu nasvedčujú priaznivej prognóze rastúceho počtu bytovateľstva v poproduktívnom veku oproti obyvateľstvu v produktívnom a predproduktívnom veku. Celkovú skladbu obyvateľstva dotvára prehľad o národnostnom zložení obyvateľstva z roku 2010.

Tabuľka č. 8 Národnostné zloženie obyvateľstva v okrese Rožňava v roku 2010

Národnostné zloženie 2010			
	muži	ženy	spolu
slovenská			38956
česká			346
maďarská			18695
rómska			2937
poľská			36
nemecká			45
ostatné			812

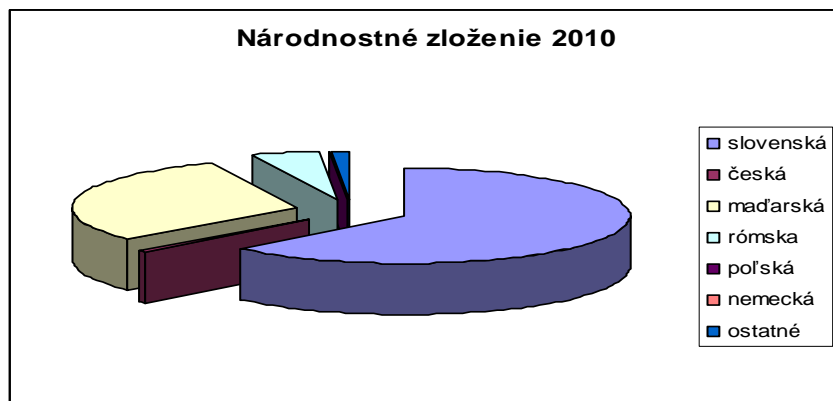
Zdroj: ŠÚ SR

Pozn. štatistický úrad neudáva národnostné zloženie v štruktúre podľa pohlavia





Graf č. 2 Národnostné zloženie obyvateľstva v okrese Rožňava v roku 2010



Z evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa údajov ÚPSVaR Rožňava vyplýva, že na základe prihláseného evidencie uchádzačov o zamestnanie obýva marginalizované komunity 217 Rómov, ale na základe štatistík terénnych sociálnych pracovníkov odhadovaný počet marginalizovaných obyvateľov mesta je cca 2500.

Počet prihlásených obyvateľov k rómskej národnosti je vyšší v porovnaní s oficiálnymi štatistikami sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, kedy sa k rómskej národnosti prihlásilo 307 obyvateľov čo predstavuje 1,59 % obyvateľov. Možno s istotou skonštatovať, že ani tento údaj neodráža skutočnosť. Odhadovaný počet Rómov žijúcich na území mesta je cca 2500, tento údaj je uvádzaný aj v Atlase rómskych komunít. Koncentrácia rómskeho obyvateľstva na území mesta je v troch najväčších lokalitách:

1. Rožňava – severná časť – cca 1600 obyvateľov
2. Mestská časť Rožňavská Baňa – cca 500 obyvateľov
3. Rožňava – Vargové pole – cca 400 obyvateľov.

Nezamestnanosť

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva určený pre výpočet miery nezamestnanosti v októbri 2010 činil v okrese Rožňava celkom 31 181 osôb a evidovaná miera nezamestnanosti dosiahla, pri počte 8 864 evidovaných disponibilných uchádzačov o zamestnanie k 31.10.2010 výšku 28,43 % .

Priemerná miera nezamestnanosti v okrese Rožňava za sledované obdobie vykazuje stúpajúcu tendenciu , naďalej narastá percento obyvateľov ťažko umiestniteľných na trhu práce z dôvodu ich nízkej kvalifikácie, alebo kvalifikácie, ktorá nereflektuje aktuálne požiadavky trhu práce/zamestnávateľov. Rovnakým problémom čelia nezamestnaní v rámci reintegrácie resp. opätovného návratu do procesu zamestnania v dôsledku dosiahnutia produktívneho veku či vyradenia z pracovného procesu pre plnenie materských a rodičovských povinností, zdravotného postihnutia a pod.





Tabuľka č. 9 Celkový prehľad o vývoji miery nezamestnanosti v okrese RV za posledné roky

Miera nezamestnanosti v okrese RV za roky /stav k 31.12/	
2010	26,82%
2009	27,75%
2008	21,74%
2007	20,14%
31.10.2011	28,43%

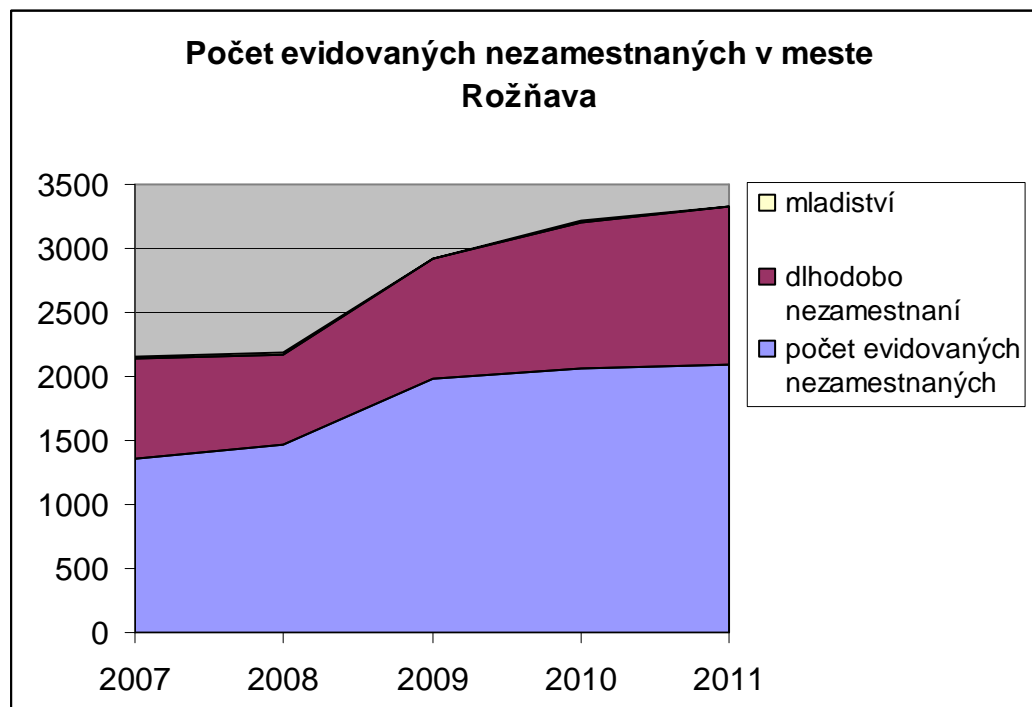
Zdroj: ÚPSVaR Rožňava

Tabuľka č. 10

Počet evidovaných nezamestnaných v meste Rožňava – stav k 31.12.2007 do 30.11.2011

Mesto Rožňava	k 31.12.2007	k 31.12.2008	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 30.11.2011
počet evidovaných nezamestnaných	1362	1473	1987	2063	2089
dlhodobo nezamestnaní	783	699	938	1146	1234
mladiství	10	9	3	5	5

Graf č. 3 Počet evidovaných nezamestnaných v meste Rožňava



Zdroj: ÚPSVaR Rožňava



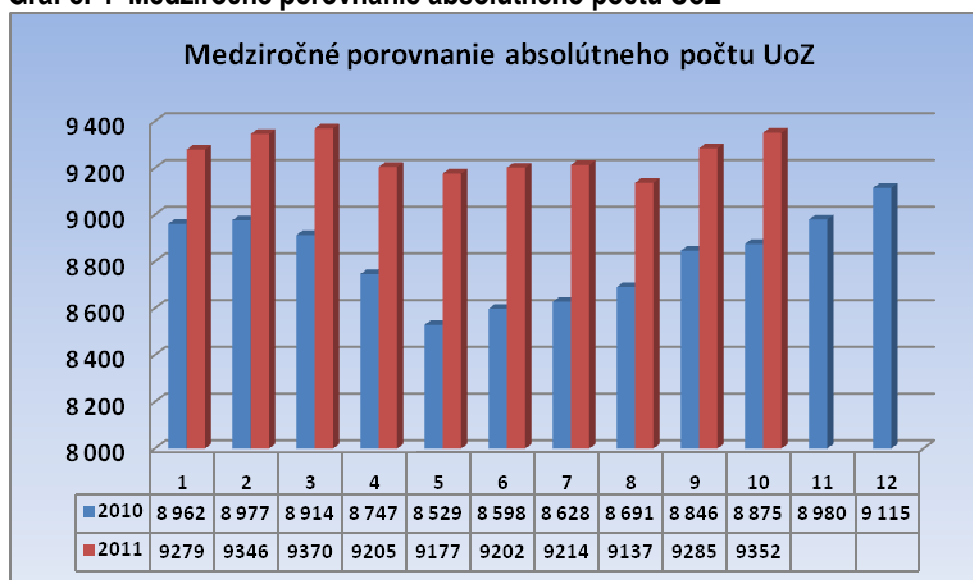


Tab. č. 11 Počet žiadateľov a počet spoluposudzovaných osôb na žiadostiach o dávku v hmotnej núdzi s pobytom v meste Rožňava v jednotlivých obdobiach v rokoch 2007-2011

Obdobie	Počet žiadateľov	Počet posudzovaných osôb
12/2007	497	2177
12/2008	619	2044
12/2009	819	2328
12/2010	1097	2441
12/2011	1465	2438

Zdroj: ÚPSVaR Rožňava

Graf č. 4 Medziročné porovnanie absolútneho počtu UoZ

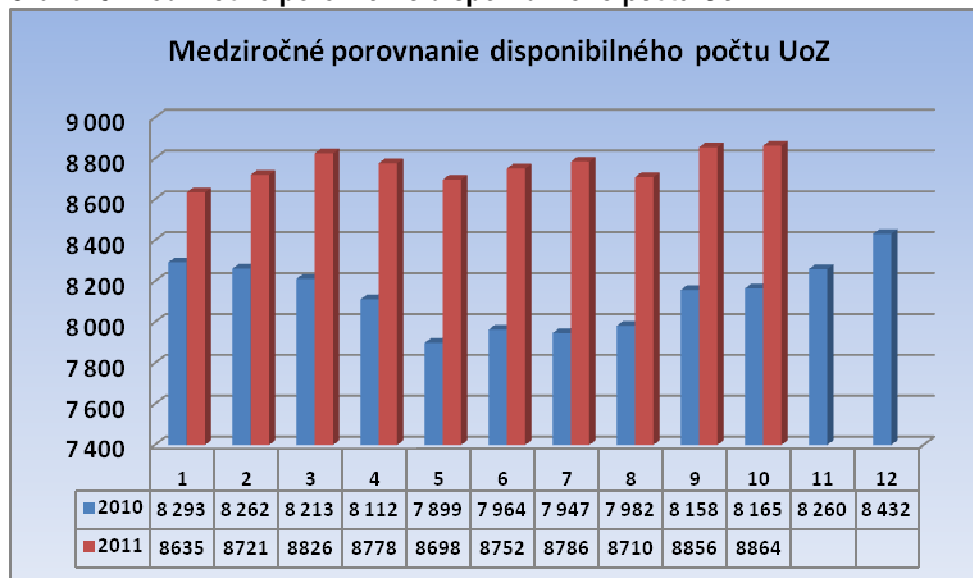


Zdroj: ÚPSVaR Rožňava



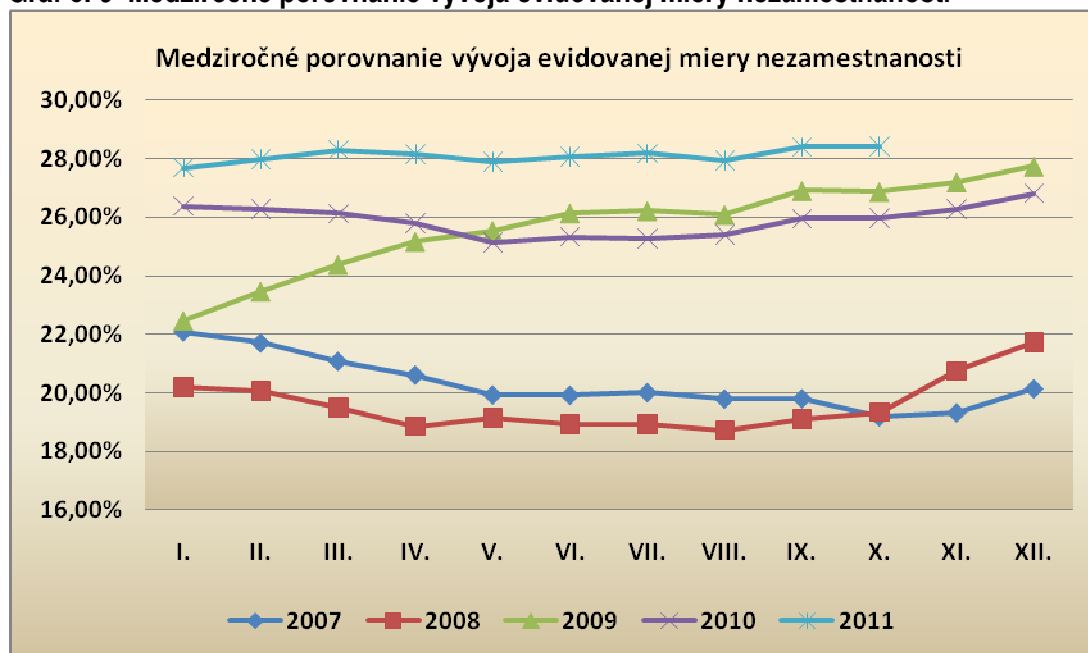


Graf č. 5 Medziročné porovnanie disponibilného počtu UoZ



Zdroj: ÚPSVaR Rožňava

Graf č. 6 Medziročné porovnanie vývoja evidovanej miery nezamestnanosti



Zdroj: ÚPSVaR Rožňava

Nasledujúce tabuľky interpretujú údaje týkajúce sa uchádzačov o zamestnanie z pohľadu dĺžky evidencie, kategorizácie a stupňa dosiahnutého vzdelania podľa zdrojov ÚPSVaR Rožňava.





Tabuľka č. 12 Prehľad o štruktúre UoZ

Štruktúra UoZ doba evidencie k 31.10.2011	
do 3 mes.	1283
nad 12 mes.	6030
13-18	960
19-24	607
25-30	680
31-36	755
37-42	402
43-48	253
nad 48	2373

Zdroj: ÚPSVaR Rožňava

K 31.10.2011 bolo v evidencii **4 385 žien, čo je 46,9% z celkového počtu UoZ** a 4967 mužov (53,1 % z počtu evidovaných). Medzimesačne absolútny počet mužov vzrástol o 11 UoZ, absolútny počet žien taktiež vzrástol o 56 UoZ.

V okrese Rožňava ku koncu hodnoteného mesiaca **prevyšuje miera nezamestnanosti žien** (30,94 %) o 1,74 percentuálnych bodov mieru nezamestnanosti mužov (29,20 %).

Ďalším zásadným faktorom je úroveň najvyššie dosiahnutého stupňa vzdelania. V tomto smere sú nezamestnanosťou najviac postihovaní nezamestnaní s učňovským vzdelaním a druhú kategóriu tvoria nezamestnaní s ukončeným úplným základným vzdelaním. Tento ukazovateľ potvrdzuje konštatovanie, že kvalifikačná štruktúra evidovaných UoZ nekorešponduje s aktuálnymi podmienkami a ponukou trhu práce. Nasledujúca tabuľka znázorňuje členenie za mesiac október 2010 na úrovni okresu Rožňava.

Tabuľka č. 13 Skladba UoZ v okrese z pohľadu dosiahnutého stupňa

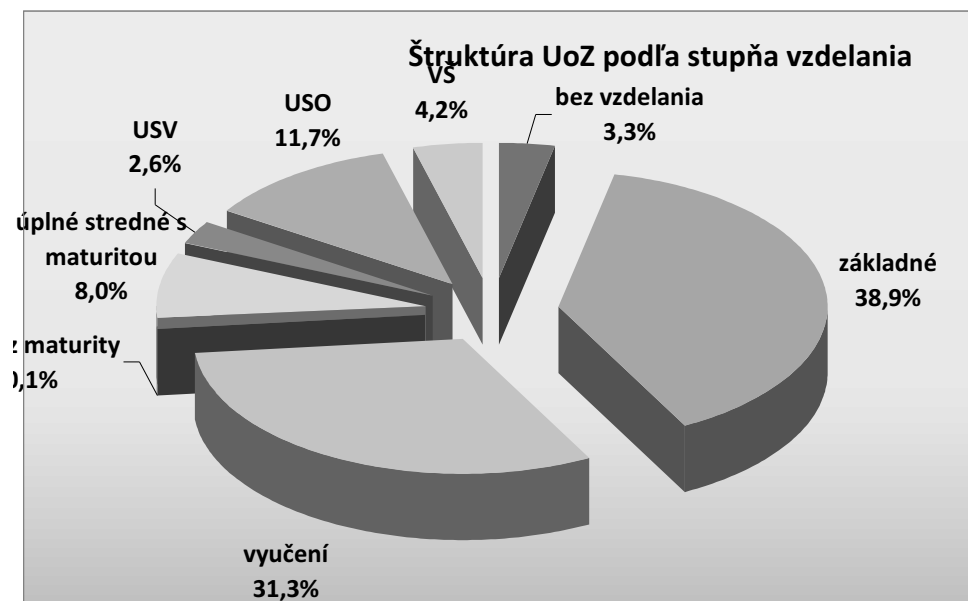
Stupeň vzd.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Počet UoZ	305	3635	2927	7	748	246	1095	132	253	4

Zdroj: ÚPSVaR Rožňava



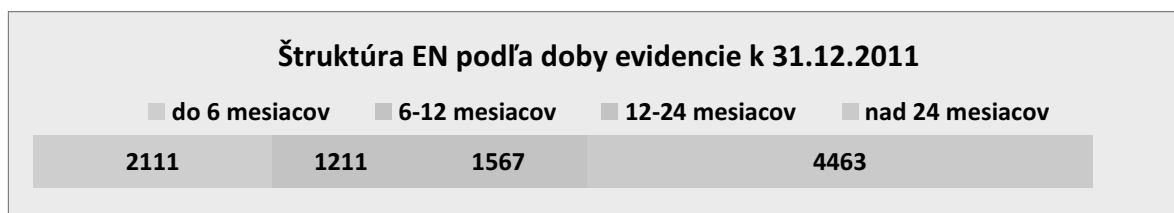


Graf č. 7 Štruktúra UoZ podľa stupňa vzdelania



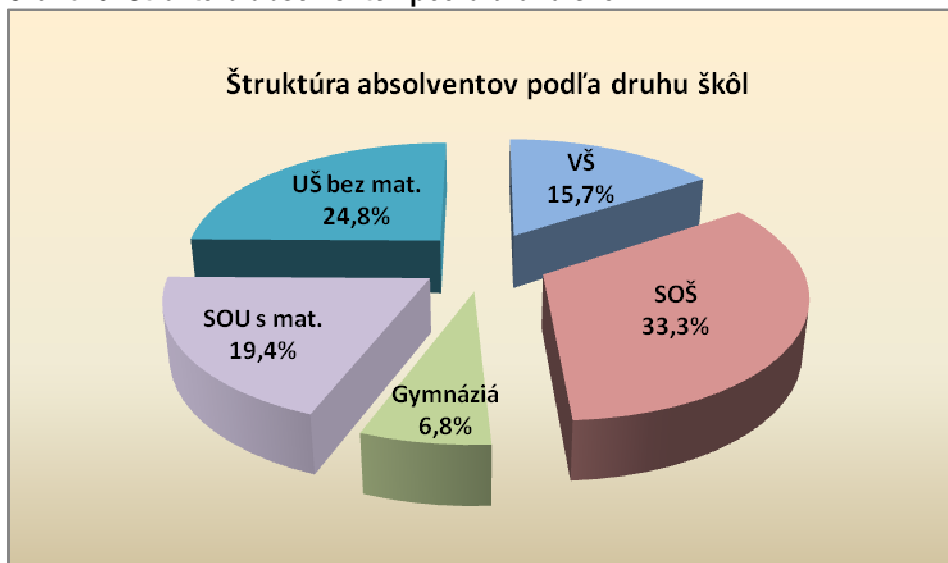
Zdroj: ÚPSVaR Rožňava

Graf č. 8 Štruktúra EN podľa doby evidencie k 31.12.2011



Zdroj: ÚPSVaR Rožňava

Graf č. 9 Štruktúra absolventov podľa druhu škôl



Zdroj: ÚPSVaR Rožňava





Výrazný podiel na celkovej miere nezamestnanosti v rámci mesta majú obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít, ktoré sa podľa poznatkov kľúčových aktérov podieľajú takmer 100% mierou. Daný stav podmieňuje ich vzdelanostná úroveň – stupeň dosiahnutého vzdelania vymedzuje ich výkon práce na nízko-kvalifikované / pomocné činnosti. Nastavenie trhu práce v ostatnom období signalizuje pokles ponuky týchto prác, čím sa zvyšuje riziko nárastu príležitostných – „čiernych prác“, ktoré umožňujú obyvateľom marginalizovaných rómskych komunít získať nejaké finančné prostriedky hoci mnohokrát nezodpovedajú fyzickej náročnosti a podmienkam v ktorých pracujú. Prax potvrdzuje, že výrazne vysoký podiel nízko kvalifikovanej sily ťažko umiestniteľnej na trhu práce predstavujú Rómovia v produktívnom veku. Takmer 90% z nich je nezamestnaných. Mnohí z nich sú zaradovaní do rôznych programov v rámci jestvujúcich nástrojov aktívnej politiky trhu práce, prostredníctvom ktorých si osvojujú a rozširujú svoje pracovné návyky. Aktivity im umožňujú zlepšiť ich finančnú situáciu.

V októbri 2011 poberalo v okrese Rožňava dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávkam **5 946 poberateľov**, z toho bolo 3 957 uchádzačov o zamestnanie. Medzimesačne došlo k poklesu o 4 poberateľov dávok v hmotnej núdzi. V hodnotenom mesiaci bolo na uvedených dávkach vyplatených **879 506,10 €**, z toho 640 344,86 € uchádzačom o zamestnanie. V porovnaní s mesiacom september je výška vyplatených dávok vyššia o 1 841,06 €. Dávky v hmotnej núdzi so spoločne posudzovanými osobami prináležali v októbri 12 083 osobám, z toho bolo 4 100 nezaopatrených detí.

Graf č. 10 Štruktúra príspevkov k DvHN



Zdroj: ÚPSVaR Rožňava





Občianska infraštruktúra

Školstvo, vzdelávanie a mimoškolská činnosť

Na území mesta Rožňava máme 7 základných škôl /"ďalej len ZŠ"/s právnou subjektivitou. Zriaďovateľom piatich ZŠ je Mesto Rožňava a dve základné školy sú cirkevné. Vyučovacím jazykom na štyroch základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je slovenčina a jedna základná škola je s vyučovacím jazykom maďarským. Jedná sa o Základnú školu Zoltána Fábryho s VJM, J.A. Komenského 5. Ďalším špecifikom tejto školy je, že od tohto školského roka 2011/12, je organizačnou zložkou Spojenej školy spolu s Strednou odbornou školou, v ktorej sú štúdiijné odbory:

- 6403 4 podnikanie v remeslách a službách,
- 6456 2 kaderník,
- 6489 2 hostinská, hostinská.

Jedinou školou, ktorá nesídlí v budove, ktorá je v majetku mesta je ZŠ Sama Tomášika, Ulica zeleného stromu 14. Je umiestnená v prenajatých priestoroch, ktoré patria Evanjelickej cirkvi a. v. Táto základná škola nemá vlastnú telocvičňu ani školskú jedáleň. Škola využíva telocvičňu vo vlastníctve evanjelickej cirkvi a žiaci sa stravujú v ŠJ pri Spojenej škole J. A. Komenského 5. Pri porovnaní týchto dvoch školských rokov môžeme konštatovať, že počet tried sa zvýšil o 3 triedy, počet žiakov o 28 pri priemernej naplnenosti tried niečo cez 20 žiakov na jednu 10 triedu. Pod priemerom sú v oboch rokoch školy ZŠ Zakarpatská, ZŠ Ul. zeleného stromu a ZŠ Ul. Komenského. Na základnej škole Ul. zakarpatská je to spôsobené hlavne faktom, že má zriadené špeciálne triedy pre žiakov s nadaním, kde je nižší počet žiakov ako v bežných triedach. Ďalšie dve školy dlhodobo zápasia s nedostatkom žiakov. Pokles žiakov a tried na ZŠ Ul. zeleného stromu je okrem iných príčin spôsobený aj opatreniami predchádzajúcich koncepcií, aby bol dosiahnutý stav s jednou triedou v každom ročníku tejto základnej školy. Nadstav pedagogických zamestnancov na základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta neevidujeme. Prevažná časť rómskych detí spadá do kategórie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v dôsledku toho, že spĺňajú súbežne minimálne 3 prvky legislatívne stanovené a to:

▣ jazyková bariéra – *teda vyučovacím jazykom školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa v domácom prostredí.*

▣ nedostatočné podmienky pre vzdelanie v domácom prostredí – *teda nízkoštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny (napr. žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.),*

▣ závislosť rodiny na sociálnom systéme – *teda z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,*

Tieto deti sú spravidla zaraďované do špeciálnej základnej školy, ktorú veľká časť z nich končí predčasne, uplynutím 10 – ročnej povinnej školskej dochádzky.

Špeciálna škola vzdeláva a vychováva žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), to s mentálnym, telesným, sluchovým a zrakovým postihnutím, s vývinovými poruchami správania alebo učenia, s autizmom, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu a zdravotne oslabených žiakov. Špeciálnymi školami sú špeciálne základné školy, špeciálne stredné školy, praktické školy a odborné učilišťa. Členia sa aj podľa druhu a stupňa postihnutia.

V Rožňave je jedna Špeciálna základná škola internátna, ktorej zriaďovateľom je Krajský školský úrad v Košiciach. Počet individuálne integrovaných žiakov v bežných triedach základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta (ZPM) je 135 .





Do kategórie špeciálnych škôl sú zaradené aj školy pre detí a žiakov s nadaním. Triedy na rozvíjanie nadania detí alebo žiakov, sa môžu zriadiť v materských, základných a stredných školách so súhlasom zriaďovateľa. Do škôl alebo tried pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú prijímaní žiaci na základe žiadosti zákonného zástupcu po diagnostike vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Do športovej školy alebo triedy sa okrem podmienok vyššie uvedených, prijímajú žiaci aj na základe zdravotnej spôsobilosti.

Základná umelecká škola v Rožňave, je plnoorganizovaná škola so všetkými štyrmi odbormi. Priestory ZUŠ sú v dvoch budovách, a to na Normovej ulici a v priestoroch klubu na Ul. štítickej, v ktorej je koncertná sála. Centrum voľného času je výchovno – vzdelávacie zariadenie pre deti, mládež a dospelých s celoročnou prevádzkou. Predstavuje vyšší stupeň starostlivosti o deti a mládež vo voľnom čase. Prostredníctvom neformálneho vzdelávania, organizuje a zabezpečuje výchovno – vzdelávaciu, záujmovú, rekreačnú a športovú činnosť pre deti a mládež v priebehu celého kalendárneho roka vrátane školských prázdnin. Plní významnú funkciu v prevencii pred negatívnymi vplyvmi prostredia. Rozvíjaním náročnejších záujmových aktivít prispieva k výraznejšej diferenciacii výchovy a vzdelávania nadaných žiakov a k vyhľadávaniu talentov CVC sídli v budove na Šafárikovej ulici č. 100 a krúžková činnosť prebieha aj na pracovisku na Ul. Vajanského 6. V školskom roku 2011/2012 má CVC zapojených v pravidelnej, krúžkovej a príležitostnej činnosti 380 žiakov a mladých ľudí.

Školské stredisko záujmovej činnosti (ŠSZČ) zabezpečuje oddychové a záujmové činnosti pre deti v ich voľnom čase. Člení sa na záujmové útvary, alebo športové útvary spravidla podľa veku, alebo záujmu detí. V školskom roku 2010/2011 pri základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta pracujú dva ŠSZČ.

Sociálne znevýhodnené prostredie je prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky nedáva dieťaťu predpoklad na zvládnutie učiva prvého ročníka základnej školy za jeden školský rok. Úlohou príslušných orgánov štátnej správy a samosprávy je vytvárať podmienky pre rovnaké možnosti detí v prístupe ku vzdelávaniu so zvláštnym dôrazom na tie skupiny, ktoré sú z dôvodu sociálnych a kultúrnych špecifik jestvujúcim vzdelávacím systémom znevýhodňované.

Značná časť obyvateľov rómskeho pôvodu je v súčasnosti integrovaná v majoritnej časti spoločnosti, nezanedbateľná časť toho obyvateľstva žije na okraji spoločnosti, v lokalitách, ktoré sú charakteristické sociálnou nedostatočnosťou. Na pozdvihnutie ich vzdelanostnej úrovne je dôležité vytvoriť také podmienky, aby aj v obsahu, formách a metódach boli akceptované osobitosti rómskej národnostnej menšiny.

Strategické ciele v oblasti výchovy a vzdelávania rómskych detí na žiakov:

- ▣ vytvoriť edukačné prostredie pre túto cieľovú skupinu, rešpektujúce jej sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká, a tým prispieť k zlepšeniu ich dochádzky do školy,
- ▣ účinnejšie pôsobiť na rómsku minoritu cestou propagácie kladných príkladov rómskych žiakov v oblasti vzdelávania.

Odporúčania:

1. Zachovať a podporiť existenciu nultých ročníkov základných škôl pre 6 – ročné de nedosahujúce školskú zrelosť, mimoriadnu pozornosť venovať deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
2. V spolupráci s asistentom učiteľa, sociálno-terénnym pracovníkom a odborným pracovníkom na školskom úrade pomáhať odstraňovať príčiny neplnenia povinnej školskej dochádzky.
3. Vytvárať podmienky na rozvoj spolupráce s rodinami a ich angažovanosť na výchove a vzdelávaní.





Sociálne služby

Mesto Rožňava sa pri poskytovaní a zabezpečení sociálnych služieb riadi zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení.

Sociálne služby sú integrálnou súčasťou verejných služieb a z hľadiska eliminácie sociálnej exklúzie zohrávajú dominantnú úlohu. Ich postavenie ako elementárneho nástroja v štruktúre sociálnej pomoci je potrebné vnímať v širšom kontexte, pretože sú ťažiskom sociálnej politiky mesta.

Keďže sociálne služby majú vychádzať z potrieb a možností danej obce a jej obyvateľov, ktoré sú špecifické a rôznorodé, čo sa týka obsahu i foriem. Mesto Rožňava v súčasnosti spracúva Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb mesta Rožňava na roky 2012-2016.

Predmetný dokument si stanovil strategický cieľ *vybudovať sociálne služby v komunite mesta ako systém*.

V podmienkach mesta sú sociálne služby poskytované aj inými subjektmi – verejnými poskytovateľmi, ktorých zriaďovateľom je Košický samosprávny kraj:

- Subsídium – špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a DSS, Betliarska 8, Rožňava
- Jasanima – Domov sociálnych služieb, Špitálska 7, Rožňava
- Amalia – domov sociálnych služieb, Košická 29, Rožňava

Medzi ďalších neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, ktoré poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. sú:

- Slovenský Červený kríž – Územný spolok Rožňava, Pionierov 8, Rožňava
- Barborka n.o., Špitálska č. 1, Rožňava
- Diecézna charita Rožňava, Námestie baníkov č. 27, Rožňava
- Miesto pod Slnkom, n.o., Košice, pobočka Rožňava

Rôznorodé služby so špecifickým alebo všeobecným charakterom poskytujú aj ďalší neverejní poskytovatelia, ktorí majú charakter občianskych združení a neziskových organizácií, organizácií poskytujúcich verejnoprospešné služby, nadácie a pod.

- Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Letná 42, Rožňava
- Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, Letná 42, Rožňava
- Slovenský zväz telesne postihnutých, Šafárikova 104, Rožňava
- Domka-združenie saleziánskej mládeže Rožňava, Námestie baníkov 30, Rožňava
- Dominika, n.o., Námestie baníkov 28, Rožňava
- Laura, o.z., Námestie baníkov 28, Rožňava

Na území mesta pôsobí niekoľko rómskych mimovládnych združení:

- Univerzus, o.z., Krátka 30, Rožňava
- Roma Lavuta, o.z., Čučmianska 30, Rožňava
- Občianske združenie Rozkvet pre ľudí, Sama Czabana č. 4, Rožňava
- Centrum rozvoja regiónov, o.z. Letná 8, Rožňava
- Kamas Pes, o.z., Rožňava

Okrem poskytovania sociálnych služieb mestu prináleží v zmysle kompetencií v oblasti sociálnej pomoci a sociálnych služieb vykonávať sociálnu posudkovú činnosť, osobitného príjemcu na dávky v hmotnej núdzi a prídavku na dieťa, rozhodovať o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, spolupracuje s inými organizáciami pri integrácii ťažko zdravotne postihnutých občanov do spoločnosti a pod.

V oblasti opatrovateľskej služby poskytuje a zabezpečuje:

- sociálnu starostlivosť,
- úkony sebaobsluhy,
- úkony starostlivosti o domácnosť,





- základné sociálne aktivity .

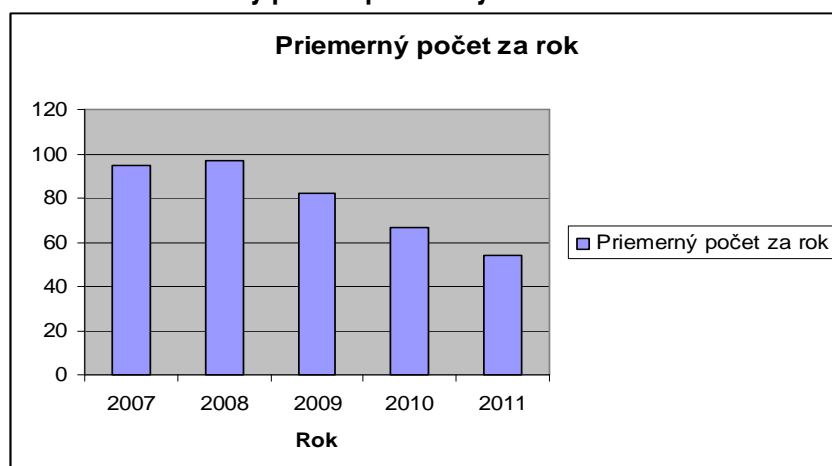
Tabuľka č. 14 Počet opatrovaných občanov za posledných 5 rokov

Rok	Prierný počet za rok
2007	95
2008	97
2009	82
2010	67
2011	54

Zdroj: MsÚ Rožňava

Pokles opatrovaných občanov nastal hlavne v dôsledku zvýšenia úhrad za poskytované úkony opatrovateľskej služby v súlade so Všeobecne záväzným nariadením mesta o určení postupu a podmienok pri poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhradách za opatrovateľskú službu v meste Rožňava schválené uznesením č. 284/2009 mestského zastupiteľstva. K zvýšeniu úhrad mesto pristúpilo spoplatnením všetkých úkonov podľa nového zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení.

Graf č. 11 Priemerný počet opatrovaných za rok



Mesto je koordinačným bodom zodpovedným za činnosť sociálnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Mesto má v zriaďovateľskej pôsobnosti:

- Zariadenie opatrovateľskej služby, Jovická ul. č. 66, Rožňava
- Denné centrum /bývalý Klub dôchodcov/ v Rožňave a v MČ Nadabula
- Stredisko osobnej hygieny a pracovňa na Krátkej ul.č. 30, Rožňava
- Rómsky klub, Krátka ul. č. 30, Rožňava

V dennom centre organizuje voľno časové aktivity, v pracovni zabezpečuje pranie a žehlenie bielizne pre občanov. V oblasti sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately spolupracuje pri organizovaní resocializačných programov, taktiež pri výchovných alebo sociálnych programoch pre deti, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie. Spolupôsobí pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa finančnou podporou, realizuje výkon opatrení a úloh sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately. Vykonáva sociálnu posudkovú činnosť, vydáva posudky o odkázanosti na sociálnu službu, rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu, uzatvára zmluvy s verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb, finančne prispieva neverejným poskytovateľom za sociálne služby, poskytované odkázaným občanom mesta.





V meste Rožňava sa už od roku 2005 vykonáva terénna sociálna práca za pomoci finančných zdrojov z Európskej únie. Sféra terénnej sociálnej práce zahŕňa činnosti a aktivity, ktoré sú realizované s cieľom zlepšiť životnú situáciu a integrovať do spoločnosti osoby ohrozené sociálnym vylúčením s dôrazom na marginalizované rómske komunity prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov a ich asistentov. Výrazne absentujúcim prvkom dotvárajúcim komplexitu poskytovaných sociálnych služieb a starostlivosti je komunitná sociálna práca. Jej prítomnosť je žiaduca najmä vo vzťahu k marginalizovaným obyvateľom o čom svedčia aj existujúce analýzy mapujúce jednotlivé sféry života občanov.

Bývanie a bytová politika

V súvislosti s bytovou politikou mesto Rožňava dlhodobo eviduje viditeľný nepomer záujmu obyvateľov o obecné byty a možnosťami mestskej samosprávy uspokojovať požiadavky pridelením bytov do nájmu, pretože väčšina bytového fondu je v súkromných rukách a obecných bytov je už pomerne málo.

Správu bytov v rámci Mestského úradu (MsÚ) Rožňava vykonáva odbor právny a správy majetku. Na odbore sociálnych vecí a bytovej politiky sa vykonáva :

- ▣ vedenie evidencie žiadateľov o pridelenie bytu a obytnej miestnosti,
- ▣ príprava podkladov pre výber uchádzačov z evidencie žiadateľov do poradovníka v spolupráci s príslušnou komisiou MsZ
- ▣ vyhotovenie súhlasu na uzatvorenie nájomnej zmluvy na byt a obytnú miestnosť
- ▣ vedie sa evidencia obsadenosti bytového fondu, ktorý je súčasťou majetku vo vlastníctve mesta.

Zákon č. 443/2010 Z.z. dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v § 21 vymedzuje pojem sociálne bývanie: ako bývanie obstarané s použitím verejných prostriedkov určené na primerané a ľudsky dôstojné bývanie fyzických osôb, ktoré si nemôžu obstarieť bývanie vlastným pričinením a spĺňajú podmienky podľa tohto zákona. Sociálne bývanie je aj bývanie alebo ubytovanie financované s použitím verejných prostriedkov a poskytované v rámci starostlivosti podľa osobitných predpisov. Finančná a materiálna dostupnosť bývania vrátane štandardov spojených s bývaním sú obzvlášť pre obyvateľov nízkopríjmových skupín, z ktorých sú mnohí závislí na príjmoch zo sociálneho systému, značným problémom. Mesto Rožňava vyvíja dlhodobo iniciatívu v riešení problematiky bývania marginalizovaných skupín obyvateľstva, čo potvrdzuje aj úsilie vytvárať podmienky pre občanov, ktorí sa ocitnú v krízovej situácii z dôvodu straty bývania. Strata bývania, či deľozácie z dôvodu platobnej neschopnosti a následná neschopnosť zabezpečiť si bývanie vlastnými silami a príjmom štandardné bývanie i ďalšie podnety smerovali k zámeru uvoľnenia bytov nižšieho štandardu v lokalite Rožňavská Baňa ,ktorá je považovaná za najväčšiu koncentráciu rómskeho obyvateľstva.:-

Tabuľka č. 15 Obecné byty a domy v meste Rožňava - stav k 31.12.2010

Byty s nižším štandardom	gars.	1-izb.	2-izb	Spolu
Čučmianska 22	1	4		5
Čučmianska 44			5	5
Krátka 30		5		5
Rožňavská Baňa 173	14			14
Rožňavská Baňa 174	1	2		3
Rožňavská Baňa 175		7		7
Rožňavská Baňa 176		2		2
Zlatá 10		22	1	23
Spolu	16	42	6	64
Domy s nižším štandardom	gars.	1-izb.	1,5-iz	2-izb.





Krátka 1		3		
Rožňavská Baňa 40	1			
Čučmianska 24		1	1	
Homocintorínska 32			1	
Čučmianska Dlhá 83				1
Sama Czabána 20				1

Zdroj: MsÚ Rožňava

2.2 Sociálna inklúzia marginalizovaných rómskych komunít

V záujme podpory procesu sociálnej inklúzie marginalizovaných rómskych komunít mesto Rožňava volí relevantné postupy a realizuje aktivity individuálne a taktiež v súčinnosti s kľúčovými partnermi pôsobiace na úrovni mesta, okresu i kraja. Aj keď je absencia mimovládnych organizácií systematicky pracujúcich s rómskou komunitou citeľná, mesto vyvíja intenzívnu iniciatívu pre realizáciu podporných mechanizmov posilňujúcich integračné snahy. Jedným z takýchto projektov, ktorý sa zrealizuje v rámci podpory sociálnej inklúzie z finančných prostriedkov Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Fondu sociálneho rozvoja je projekt „Sociálna práca v komunitách v meste Rožňava“. Cieľom projektu je zlepšiť životnú situáciu a integrovať do spoločnosti osoby ohrozené sociálnym vylúčením, s dôrazom na marginalizované rómske komunity prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov a ich asistentov. Realizáciu projektu organizačne zabezpečuje odbor sociálnych vecí a bytovej politiky pri MsÚ v Rožňave.

2.3 SWOT ANALÝZA

SWOT ANALÝZA – vzdelávanie, výchova, osвета

Silné stránky	Slabé stránky
Predpoklady vzdelávania MRK <ul style="list-style-type: none"> Vhodná a dostatočná sieť škôl a školských zariadení (kapacita, dostupnosť, rozmanitosť zamerania,...) Vytvorené podmienky na skúsenosti so vzdelávaním a rozvojom detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (špeciálne triedy, integrovaní žiaci, špeciálni pedagógovia a asistenti učiteľa) Existencia programu TSP Výchovno-vzdelávací proces <ul style="list-style-type: none"> Preventívne programy zastrešované mestskými policajťmi, policajnými špecialistami pre prácu s MRK Využívanie alternatívnych metód výučby Aktívna spolupráca s odbornými subjektmi – CPPP (centrum pedagogicko – psychologické poradne) Rozptýlenie detí z MRK do viacerých ZŠ Celoživotné vzdelávanie MRK a prepojenie škola – prax <ul style="list-style-type: none"> Vzájomné obohacovanie vplyvom oboch kultúr Multikultúrna výchova súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu Personálne a inštitucionálne zabezpečenie <ul style="list-style-type: none"> Záujem zriaďovateľa o vzdelávanie a rozvoj zamestnancov škôl a školských zariadení Trávenie voľného času	Predpoklady vzdelávania MRK <ul style="list-style-type: none"> nedostatok informácií, ale aj nerešpektovanie povinnosti rodičov vo vzťahu k zápisu detí do I. ročníka (uprednostňovanie odkladu, resp. preferencia vstupu do SZŠ) značná komunikačná bariéra / aktívne používanie rómskeho jazyka veľká „chorobnosť“ detí - skryté záškoláctvo podporované rodičmi a pediatrom (spätné potvrdzovanie) rozmáhajúci sa analfabetizmus v strednom veku výrazný vplyv sociálneho prostredia na úroveň základných schopností, zručností a návykov detí i dospelých existencia priestupkov a ich prerastanie do trestnej činnosti mládeže v pubertálnom a predpubertálnom veku absencia zastúpenia MNO vo vzťahu k realizácii podporných edukatívnych programov / projektov Výchovno-vzdelávací proces <ul style="list-style-type: none"> Prevládajúci počet detí z MRK v SZŠ zvyšuje sa záškoláctvo aj skryté záškoláctvo prevažne u žiakov na II. stupni – prevažujú rodiny pre ktoré je problematika záškoláctva príznačná





<ul style="list-style-type: none"> ▣ Rozšírená a pestrá ponuka mimoškolských /voľno-časových či klubových aktivít verejných Organizácií/ ▣ Existencia ZUŠ a CVČ s možnosťou pre voľnočasové aktivity rómskych detí a detí zo sociálne znevýhodneného prostredia ▣ Vytvorené podmienky a rozmanité príležitosti pre prezentáciu činností a záujmu detí z MRK <p>Technický stav budov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ realizácia postupnej rekonštrukcie budov (zabránenie chátrajúceho stavu škôl a školských zariadení), <p>Výchovno-vzdelávací proces</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Poruchy správania detí v školách najmä u žiakov vyšších ročníkov (nárast počtu výchovných problémov u detí a mládeže, nárast negatívneho až agresívneho správania detí a mládeže v škole aj mimo školy) ▣ Prevládajúci počet detí z MRK v SZŠ ▣ chýba aktívna vzájomná spolupráca škola- rodič ▣ žiadny záujem rodičov o VVP (výchovnovzdelávací proces) ▣ nedostatočná spolupráca rodičov pri voľnočasových aktivitách ▣ absencia odborných kapacít – psychológ, sociálny pracovník, špeciálny pedagóg, TSP a sociálnych pedagógov <p>Celoživotné vzdelávanie MRK a prepojenie škola - prax</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ absencia predškolskej prípravy ▣ vzostupnosť dosiahnutia nízkeho stupňa vzdelania ▣ vplyv finančnej /sociálnej situácie rodín detí na zaškolenosť, a plnenie si školských povinností (nemajú financie na autobus) 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ nedostatočná reštrikcia pre rodičov, ktorých deti sú záškoláci ▣ Absentuje možnosť venovať sa individuálne deťom v rámci kapacít pedagógov ▣ žiadny záujem rodičov o VVP (výchovnovzdelávací proces) <p>Celoživotné vzdelávanie MRK a prepojenie škola - prax</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ absencia predškolskej prípravy ▣ absencia systematického vzdelávania rodičov detí za účelom odstraňovania / znižovania analfabetizmu ▣ deti z MRK končia spravidla na dvojročných učilištiach <p>Personálne a inštitucionálne zabezpečenie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ nedostatok ľudských zdrojov na integrované vzdelávanie detí z rómskych komunít z málo podnetného prostredia, ▣ Nedostatočný počet špeciálnych pedagógov ▣ Nedostatočný počet školských psychológov a asistentov učiteľa na úrovni materských a základných škôl ▣ požiadavky na vysokú administráciu medzi ZŠ a UPSVaR pri riešení záškoláctva detí ▣ absencia prítomnosti metodického centra <p>Trávenie voľného času</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ väčšinou deti trávia svoj voľný čas tým, že prispievajú k zlepšovaniu finančnej situácie v rodinách predajom plodín, chodenie po kontajneroch, zberom surovín a pod. ▣ užívanie návykových látok ▣ preferencia „života na ulici“ <p>Technický stav budov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ neriešenie komplexnej rekonštrukcie zodpovedajúcej súčasným trendom (vysoké prevádzkové náklady) ▣ riešia sa len havarijné stavy a najnutnejšie opravy, ▣ nedostatok financií na opravu a údržbu budov, ▣ vandalizmus v školských areáloch a ich okolí.
--	--

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▣ Dotačná politika mesta – podpora výchovnovzdelávacích aktivít ▣ Systém intenzívnej spolupráce – škola –rodič – dieťa ▣ Prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce ▣ Presadzovanie prvkov multikulturalizmu ▣ Podpora rozvoja kľúčových a prenosných kompetencií ▣ Dotačná podpora cielená na realizáciu voľnočasových a vzdelávacích aktivít 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ nepriaznivý demografický vývoj, ▣ pretrvávajúca „vyhorenosť“ pedagógov v triedach s prevahou detí z MRK ▣ Nedostatočná neúčinná školská a predškolská príprava rómskych detí ▣ Neefektívnosť preventívnych opatrení v oblasti záškoláctva (inštitút osobitného príjemcu na PND, výchovné opatrenia a pod.) ▣ Rastúci počet obyvateľov mesta, ktorí pociťujú prejavy diskriminácie zo strany obyvateľov MRK





DISPARITY	FAKTORY ROZVOJA
<ul style="list-style-type: none"> ▮ bezprostredné vplyvy, ohrozujúce osobnostný rozvoj jedinca ▮ limitované možnosti škôl ▮ nedostatočné odborné kapacity na školách a spolupráca zainteresovaných subjektov 	<ul style="list-style-type: none"> ▮ Efektívnosť výchovno-vzdelávacieho procesu ▮ Orientácia na dieťa a celú rodinu ▮ Vhodná skladba ponuky vzdelávacích a osvetových aktivít neformálneho a formálneho vzdelávania ▮ Vhodné personálne zabezpečenie a lepšie využitie ľudských zdrojov pre prácu s deťmi a mládežou z menej podnetného prostredia ▮ Efektívne trávenie voľného času detí a mládeže

SWOT ANALÝZA – zamestnanosť, sociálna inklúzia

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Zamestnanosť</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ vysoká manuálna zručnosť u žien i mužov ▮ výrazné zastúpenie Rómov zamestnávaných na sekundárnom trhu práce ▮ schopnosť a záujem mobility za prácou ▮ aktívne zapájanie sa do programov podporujúcich zamestnateľnosti ▮ záujem o rekvalifikáciu za účelom efektívnejšieho uplatnenia sa na trhu práce ▮ aktívne vyhľadávanie príležitostných prác ▮ disponibilný počet potenciálnej pracovnej sily v produktívnom veku ▮ existencia rozvojového programu mesta ▮ prítomnosť investorov, podnikateľského sektora a mestských firiem <p>Sociálna inklúzia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ sieť zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy poskytujúce sociálne pre rôzne skupiny obyvateľov vrátane obyvateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia ▮ aktívna spolupráca zástupcov a členov LPSI s miestnou samosprávou v rámci riešenia problematiky MRK ▮ pripravovaný dokument - Komunitný plán sociálnych služieb na obdobie rokov 2012 - 2016 /predpoklad/ 	<p>Zamestnanosť</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ vysoké % nezamestnaných príslušníkov MRK ▮ rastúci počet dlhodobo nezamestnaných Rómov nad 2 roky ▮ nedostatok pracovných príležitostí pre nízkokvalifikovaných ▮ nízka miera svojpomoci u dlhodobo nezamestnaných Rómov ▮ absencia alternatívnych služieb zamestnanosti, zamestnateľnosti a participácie (napr. aktivačných, či sociálny podnik) ▮ zneužívanie lacnej pracovnej sily v rámci „čiernej práce“ ▮ stabilná pozícia nelegálnej práce má vplyv na krátkodobé životné stratégie – denné vyplácanie na ruku ▮ nízka resp. minimálna úroveň vedomostí a skúseností pri aktívnom hľadaní si zamestnania (sebaprezenačné schopnosti, sociálne zručnosti a pod.) ▮ Neefektívne využívanie partnerského princípu a kooperácie mesta a podnikateľského sektoru v oblasti podpory zamestnanosti osôb zo sociálne znevýhodneného prostredia s akcentom na MRK <p>Sociálna inklúzia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ neprepojenosť verejných a súkromných iniciatív, programov a projektov pri riešení komplexných problémov MRK ▮ rastúce % obyvateľov v lokalitách s vysokou koncentráciou MRK ▮ absencia prítomnosti terénnych a komunitných sociálnych pracovníkov pracujúcich v lokalitách s MRK ▮ nedostatočné finančné ohodnocovanie kapacít v pomáhajúcich profesiách venujúcich sa marginalizovaným komunitám





Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> využitie zdrojov EÚ pre komplexné riešenie problematiky MRK existencia príkladov dobrej praxe v oblasti sociálnej inklúzie a zamestnanosti deklarovaný záujem vlády podporovať polyfunkčné a multifunkčné komunitné centrá zacielené pre podporu práce s rodinou zintenzívnenie spolupráce s MVO 	<ul style="list-style-type: none"> nepriaznivá sociálno-ekonomická situácia obyvateľov MRK – rast chudoby prehlbovanie segregačných prvkov spoločnosti pretrvávajúce stereotypy vo vnímaní Rómov nestabilné udržanie programu TSP postupný zánik pracovných príležitostí pre nízkokvalifikované osoby resp. osoby s dosiahnutím nízkym stupňom vzdelania nárast letargie, oslabovanie a strata sociálnych návykov, rezonancia vplyvu sociálneho vylúčenia neočakávané systémové / legislatívne zmeny viažu sa na oblasť sociálnej inklúzie a politiky zamestnanosti

Kľúčové disparity	Faktory rozvoja
<ul style="list-style-type: none"> Absencia cielených terénnych a sociálnych služieb pre MRK Absencia personálneho zabezpečenia práce v komunite absencia systémovej komunitnej práce v teréne Absencia zástupcov MRK vo všetkých fázach inštitucionálnej, sociálnej a politickej činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Vhodnosť ponuky a rozsahu poskytovaných komunitných a sociálnych služieb realizácia efektívnych stupňov medzitrhov práce a tvorba pracovných príležitostí, zodpovedajúcich reálnym možnostiam MRK (založenie aktivačného /sociálneho podniku) Efektívna činnosť komunitného centra a všetkých aktérov trhu práce Profesionalizácia osôb poskytujúcich sociálne služby zapojenie Rómov do poskytovania sociálnych služieb

SWOT ANALÝZA – bývanie a infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Rozvojové dokumenty a programy</p> <ul style="list-style-type: none"> aktualizované rozvojové dokumenty mesta <p>Bytový fond a jeho technická vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> samospráva plánuje realizáciu výstavby BNŠ pre marginalizované a sociálne znevýhodnené obyvateľstvo obyvatelia MRK obývajú prevažne bytové domy <p>Spôsoby správania a kvalita bývania</p> <ul style="list-style-type: none"> príspevok na bývanie – dávka štátnej pomoci, pomoc od štátu pri bývaní /kompenzovanie nákladov spojených s bývaním sociálne odkázaných skupín využitie zručností marginalizovaných skupín obyvateľstva v stavebníckej oblasti, odpadovom hospodárstve a pod. využívanie inštitútu osobitného príjemcu dávok /úhrada nájomného plus dlhu stanoveného v splátkovom kalendári/, jednorazová dávka poskytovaná mestom na úhradu základného vybavenia domácnosti, 	<p>Rozvojové dokumenty a programy</p> <ul style="list-style-type: none"> chýbajúci systém prevencie straty bývania a prechodného bývania nedostatok nových možností na bývanie nízkopríjmových rodín samospráva disponuje obmedzenými možnosťami pozemkov pre výstavbu ďalších BNŠ <p>Bytový fond a jeho technická vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> chýbajúca teplá voda v bytových domoch problém s neplatením úhrad spojených s užívaním bytov z dôvodu neplatičstva nedostatočný záujem zo strany kompetentných pri riešení havarijných situácií v súvislosti s bývaním, <p>Spôsoby správania a kvalita bývania</p> <ul style="list-style-type: none"> prefudnenosť v obydliach viacgeneračné bývanie nízke príjmy nepostačujúce na krytie služieb spojených s bývaním nízka úroveň kultúry bývania pasivita obyvateľov pri riešení vlastnej bytovej situácie





	<p>Medziľudské vzťahy majority a minority</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ separácia obyvateľov sociálne znevýhodnených komunit a príslušníkov MRK mimo mesto – strata sociálnych kontaktov s väčšinovým obyvateľstvom <p>Personálne zabezpečenie práce v teréne</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ absencia programu komunitnej sociálnej práce v lokalitách MRK <p>OV a infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ nízka úroveň hygieny (životné prostredie) a z nej vyplývajúce riziká možných epidémií a infekčných ochorení
--	---

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▮ existencia programu umožňujúca investovať do existujúcich stavieb vhodných na zmenu účelu používania – sociálne bývanie, stredisko osobnej hygieny a iné ▮ prechod na európsku legislatívu v bývaní (napr. možnosti využívania alternatívnych materiálov pri výstavbe) ▮ vybudovanie komunitného centra ▮ zavedenie programu terénnej a komunitnej sociálnej práce v prostredí MRK 	<ul style="list-style-type: none"> ▮ nedostatok finančných prostriedkov v zmysle spolufinancovania investičných programov (infraštruktúra, výstavba / revitalizácie bytov) ▮ riziko nárastu bezdomovcov ▮ getoizácia

Kľúčové disparity	Faktory rozvoja
<ul style="list-style-type: none"> ▮ Nevhodná skladba OV v osídleniach MRK ▮ Absencia podmienok pre rozvoj sociálnych a komunitných služieb ▮ Nevhodná skladba bytového fondu (devastácia bytového fondu a nevyhovujúci technický stav objektov bývania,) ▮ Limity výstavby nájomných bytov (vlastníctvo obmedzeného počtu vhodných parciel pre rozvoj bytovej výstavby) ▮ Finančná náročnosť prevádzky objektov 	<ul style="list-style-type: none"> ▮ Optimálna skladba infraštruktúry OV ▮ Doplnenie prvkov občianskej vybavenosti v lokalite podľa potrieb obyvateľov ▮ Vhodná skladba bytového fondu (zodpovedajúca požiadavkám a možnostiam obyvateľov) ▮ komplexná starostlivosť o bytový fond ▮ komplexná revitalizácia sídiel MRK

SWOT ANALÝZA – zdravie a zdravý životný štýl

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Predpoklady dosiahnutia dobrého zdravotného stavu MRK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ existencia príkladov dobrej praxe v oblasti zdravia ▮ vzdelávacie a tréningové moduly v oblasti protidrogovej prevencie <p>Personálne a inštitucionálne zabezpečenie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ program TSP pre MRK ▮ spolupráca s RÚVZ <p>Zdravotnícka infraštruktúra a príslušná OV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ inklinovanie detí a mládeže k športovým aktivitám <p>Predpoklady dosiahnutia dobrého zdravotného stavu MRK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ zlá životospráva ▮ absentujúce hygienické návyky ▮ nízky stupeň zdravotného uvedomenia vo vzťahu 	<p>Predpoklady dosiahnutia dobrého zdravotného stavu MRK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ zlá životospráva ▮ absentujúce hygienické návyky ▮ nízky stupeň zdravotného uvedomenia vo vzťahu k starostlivosti o deti ▮ skládky odpadu v komunitách ▮ šírenie chorôb hľodavcami, švábmi ▮ znižujúci sa vek prvoroďčiek <p>Životný štýl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ inklinovanie detí a mládeže k návykovým látkam / drogová závislosť (fajčenie, alkohol, fetovanie, mäkké drogy) ▮ preferencia „života na ulici“ ▮ znižujúci sa vek detí a mladistvých v prvom





<p>k starostlivosti o deti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ rastúce % obyvateľov s chronickými ochoreniami (srdcovo-cievnymi a pľúcnymi) a onkologickými ▮ výskyt infekčných ochorení ▮ skládky odpadu v komunitách ▮ šírenie chorôb hlodavcami, švábmi ▮ znižujúci sa vek prvorodičiek 	<p>kontakte s drogou</p> <p>Personálne a inštitucionálne zabezpečenie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ komunitní pracovníci v oblasti zdravotnej výchovy nie sú v katalógu pracovných činností <p>Zdravotnícka infraštruktúra a príslušná OV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ neefektívne trávenie voľného času rómskych detí a mládeže ▮ absencia bezpečných zón (ihrísk)
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ Vybudovanie zodpovedajúcej skladby občianskej vybavenosti ▮ Rovnaké šance na zdravotnú starostlivosť na základe platnej legislatívy ▮ Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou ▮ Sieť Úradov verejného zdravotníctva ▮ Neziskové organizácie venujúce sa problematike zdravia a zdravého životného štýlu 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ neuspokojenie sociálnych potrieb obyvateľov ▮ nedostatok finančných prostriedkov na pokrytie infraštruktúrnych potrieb obyvateľov v rozpočte mesta ▮ ľahostajnosť voči vplyvom na životné prostredie
<p>DISPARITY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ nedostatočná zdravotná a sociálna osveta , absencia preventívnych aktivít, zameraných na elimináciu socio-patologických javov ▮ vedomý hazard so zdravím a odmietanie vlastnej zodpovednosti za jeho stav ▮ Absencia vybavenosti vhodnou environmentálnou infraštruktúrou v osídleniach ▮ vysoká koncentrácia zdravotných a hygienických problémov v osídleniach MRK (bývanie, nezodpovedajúce hygienickým normám, nehygienické bezprostredné okolie) 	<p>FAKTORY ROZVOJA</p> <p>Zvýšenie zdravotného povedomia a zodpovednosti MRK za svoje zdravie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▮ rozširovanie kapacít a odborného výkonu poskytovateľov zdravotníckych služieb s dôrazom na preventívne opatrenia systematické preventívne opatrenia na ochranu zdravia , reprodukčné a sexuálne zdravie ▮ Vhodná skladba občianskej vybavenosti a sociálnych služieb v lokalite ▮ Optimálny stav a dostupnosť zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, zodpovedajúci požiadavkám MRK ▮ Skvalitnenie a zvýšenie hygieny a štandardov bývania





2.4 ANALÝZA PROBLÉMOV

HLAVNÝ PROBLÉM			
Pretrvávajúce sociálne vylúčenie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít vplýva na ich znižujúcu sa životnú úroveň a sociálny status a negatívne poznačuje vzťahy medzi rómskym etnikom a majoritnou časťou populácie.			
Problém	Špecifický problém	Príčina	
1. Nízky štandard a kvalita bývania obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít	1.1. Sťažený prístup do lokality Hlavina	Prístupová komunikácia obmedzuje dostupnosť medzi separovanou komunitou a centrom mesta Nedostatok finančných prostriedkov	Obyvatelia lokality spoločne nepresadzujú svoje potreby voči samospráve
	1.2. Zlý technický a hygienický stav rodinných domov a obydľí lokalít MRK	Nedostatok finančných prostriedkov u obyvateľov obydľí na údržbu a opravy	
		Viacgeneračné bývanie – nad kapacitne využívané priestory, nadmerné využívanie energií	Rodiny obývajúce spoločné obydľia nevynakladajú úsilie na opravy Dlhodobá nepriaznivá ekonomická situácia obyvateľov pre riešenie bytovej otázky
		Častý nezáujem obyvateľov o zlepšenie kvality bývania (rozdielne požiadavky na štandard bývania	Prírastok populácie nezodpovedá možnostiam výstavby nových vhodných obydľí
	1.3 Zvyšovanie počtu novovybudovaných obydľí a prístavieb (vrátane unimobuniiek), ktoré nespĺňajú technické a hygienické normy	Nelegálna výstavba rodinných domov a prístavieb, obydľí /unimobuniiek	Nenaplnenie podmienok pre vybavenie a získanie povolení k legálnej výstavbe rodinných domov (vlastníctvo pozemkov, projektové dokumentácie) Rastúca populácia – neúmerná k možnostiam riešiť bytovú problematiku Nevhodné prerozdelenie financií v rodine





HLAVNÝ PROBLÉM			
Pretrvávajúce sociálne vylúčenie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít vplyva na ich znižujúcu sa životnú úroveň a sociálny status a negatívne poznačuje vzťahy medzi rómskym etnikom a majoritnou časťou populácie.			
Problém	Špecifický problém	Príčina	
1. Nízky štandard a kvalita bývania obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít	1.3 Zvyšovanie počtu novovybudovaných obydľí a prístavieb (vrátane unimobuniiek), ktoré nespĺňajú technické a hygienické normy	Neplatičstvo /deložácie	Dlhodobá nepriaznivá ekonomická situácia obyvateľov pre riešenie bytovej otázky
	1.4. Priestorová segregácia obmedzuje sociálne kontakty MRK s väčšinovým obyvateľstvom	Limitujúce možnosti mesta vo vlastníckych vzťahoch k pozemkom	
	1.5 Rast počtu domácností odpojovaných od médií	Nízka schopnosť sociálne odkázaných obyvateľov bytov pravidelne hradiť náklady spojené so spotrebou energií, vody a pod.	Vysoká spotreba energií a vody z dôvodu viacpočetných domácností
			Opotrebovanosť a nízka kvalita vybavenia domácností šetriacich energií
			Nízka zručnosť efektívneho hospodárenia a vedenia domácností
			Nelegálne pripájanie domácností na elektrickú sieť





HLAVNY PROBLÉM			
Pretrvávajúce sociálne vylúčenie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít vplýva na ich znižujúcu sa životnú úroveň a sociálny status a negatívne poznačuje vzťahy medzi rómskym etnikom a majoritnou časťou populácie.			
Problém	Špecifický problém	Príčina	
2. Znečistené rómske komunity a ich okolie	2.1 Skládky domového odpadu (odhodený domový odpad) okolo bytových jednotiek a veľkokapacitných kontajnerov, v okolí komunít	Veľkokapacitné kontajnery v rómskych komunitách sú zahlcované obnoseným oblečením, nábytkom a pod.	znečistenia životného prostredia a ohrozenia zdravia iných ľudí
		Lahostajnosť väčšiny obyvateľov k prostrediu, v ktorom žijú	Neuvedomelosť obyvateľov o nakladaní s domovým odpadom a ochrane životného prostredia
		Vytváranie nelegálnych skládok odpadu	Vedomé odhadzovanie domového odpadu niektorými obyvateľmi v okolí obydlií a mimo kontajnerov
3. Zvýšené ohrozenie zdravia obyvateľov MRK	3.1. Nedostatočná starostlivosť obyvateľov rómskych komunít o svoj zdravotný stav	Nedostatočná hygiena, slabé hygienické návyky u časti obyvateľov rómskych komunít	Nedostatočné/ neadekvátne podmienky pre vykonávanie osobnej hygieny v domácnostiach (chýbajú vhodné priestory, sociálne zariadenie)
			Nízka miera zdravotnej uvedomelosti a zodpovednosti niektorých jednotlivcov voči sebe a rodičov voči deťom v prevencii a liečbe chorôb.
	3.2 Zvýšené riziko výskytu a prenosu infekčných chorôb a šírenia epidémií	Zažitý stereotypy vplývajú negatívne na zdravý životný štýl MRK	Časté zanedbávanie prevencie a liečby chorôb u detí a dospelých
			Nevhodné prerozdelenie financií v rodine





HLAVNÝ PROBLÉM			
Pretrvávajúce sociálne vylúčenie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít vplýva na ich znižujúcu sa životnú úroveň a sociálny status a negatívne poznačuje vzťahy medzi rómskym etnikom a majoritnou časťou populácie.			
Problém	Špecifický problém	Príčina	
4. Nízka uplatniteľnosť obyvateľov MRK na trhu práce	4.2 Nedostatočná úroveň vzdelania obyvateľov MRK	Nepravidelná školská dochádzka a záškoláctvo detí z MRK	Zneužívanie školou povinných detí niektorými rodičmi na zabezpečenie príjmov pre rodinu (čierna práca), starostlivosť o rodinu (starostlivosť o súrodencov a pod.)
			Výrazný vplyv sociálneho prostredia na úroveň základných schopností, zručností a návykov detí i dospelých
			Neefektívne využívanie príspevku za dochádzku do školy
		Nízky záujem detí, mládeže a dospelých o získanie učňovského alebo vyššieho stredného vzdelania	Nízka motivácia v a nedostatočné podmienky v rodinách pre získanie (dokončenie) vzdelania
			Predčasný záujem rómskych detí o partnerské vzťahy a založenie rodiny
			Vzájomné negatívne skúsenosti s diskrimináciou, šikanovaním a fyzickým násilím (strach, predsudky)
		Nedostatok cielených a dostupných systematických vzdelávacích programov, motivačného a podporného charakteru (mimoškolské a celoživotné vzdelávanie, vzdelávanie zvyšujúce kvalifikáciu)	Obmedzená dostupnosť priestorov pre realizáciu vzdelávacích programov (kapacita, prístupnosť)
			Chýba previazanosť programov školského, mimoškolského a celoživotného vzdelávania na území mesta





HLAVNÝ PROBLÉM			
Pretrvávajúce sociálne vylúčenie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít vplyva na ich znižujúcu sa životnú úroveň a sociálny status a negatívne poznačuje vzťahy medzi rómskym etnikom a majoritnou časťou populácie.			
Problém	Špecifický problém	Príčina	
3. Zvýšené ohrozenie zdravia obyvateľov MRK	3.2 Zvýšené riziko výskytu a prenosu infekčných chorôb a šírenia epidémií	Znečistené vonkajšie prostredie	Voľne sa pohybujúce psy a mačky v rómskych koncentráciách a premnožený výskyt hlodavcov
		Nízke príjmy vplyvajú na životnú úroveň obyvateľov	Nedostatok pozitívnych príkladov medzi obyvateľmi rómskych komunít v starostlivosti o zdravie (stravovanie, preventívne prehliadky, očkovania)
4. Nízka uplatniteľnosť obyvateľov MRK na trhu práce	4.1. Vysoký počet obyvateľov MRK so základným vzdelaním resp. neukončením vzdelaním	Nedostatočná súčinnosť rodičov a školy pri získavaní vzdelania detí	Obvyklý nezáujem mnohých rodičov o predškolskú prípravu detí (napriek benefitom predškolskej výchovy detí nenavštevujú MŠ)
			Nezáujem niektorých rodičov o vzdelanie detí (uprednostnenie SZŠ pred ZŠ a i.)
			Nevhodné prerozdelenie prostriedkov v rodinách na materiálne vybavenie detí na vyučovanie (desiata, pomôcky, cestovné)
			Nedostatočná spolupráca rodičov a školy
			Nezáujem rodičov o plnenie školských povinností detí, dôsledok ľahkovážny postoj dieťaťa k učiteľovi a vzdelaniu





HLAVNY PROBLÉM			
Pretrvávajúce sociálne vylúčenie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít vplýva na ich znižujúcu sa životnú úroveň a sociálny status a negatívne poznačuje vzťahy medzi rómskym etnikom a majoritnou časťou populácie.			
Problém	Špecifický problém	Príčina	
4. Nízka uplatniteľnosť obyvateľov MRK na trhu práce	4.2 Nedostatočná úroveň vzdelania obyvateľov MRK	Nedostatok cielených a dostupných systematických vzdelávacích programov, motivačného a podporného charakteru (mimoškolské a celoživotné vzdelávanie, vzdelávanie zvyšujúce kvalifikáciu)	Chýbajú materiálne a finančné zdroje na zabezpečenie ľudských zdrojov a vzdelávacích programov pre obyvateľov MRK
	4.3 Nedostatok pracovných návykov a postupná strata pracovných skúseností a praxe u obyvateľov MRK	Neochota (neschopnosť) obyvateľov rómskych osád zmeniť zaužívaný spôsob života a návyky	Slabý záujem (nízka motivácia) obyvateľov MRK o vzdelávacie programy
			Nízke sebavedomie a osobnostné zmeny u obyvateľov spôsobené dlhodobým stereotypom, nedostatkom pozitívnych vzorov, predsudkami, diskrimináciou zo strany majoritnej spoločnosti a. i.
			Vzájomné negatívne skúsenosti s diskrimináciou, šikanovaním a fyzickým násilím (strach, predsudky)
			Silný vplyv (vylúčenie) vlastnej komunity na jedincov pokúšajúcich sa o zmenu
		Dlhodobá naviazanosť na sociálny systém	Nízka motivácia k zmene spôsobu života a návykov (predsudky Rómov voči Ne-rómom, nepochopenie hodnôt, priorít, iného spôsobu života)





HLAVNÝ PROBLÉM			
Pretrvávajúce sociálne vylúčenie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít vplýva na ich znižujúcu sa životnú úroveň a sociálny status a negatívne poznačuje vzťahy medzi rómskym etnikom a majoritnou časťou populácie.			
Problém	Špecifický problém	Príčina	
4. Nízka uplatniteľnosť obyvateľov MRK na trhu práce	4.3 Nedostatok pracovných návykov a postupná strata pracovných skúseností a praxe u obyvateľov MRK	Nízka motivácia obyvateľov rómskych komunít pravidelne a dlhodobo pracovať	Dlhodobá naviazanosť na sociálny systém
		Nedostatok vhodných pracovných príležitostí zodpovedajúcich kvalifikácií obyvateľov MRK	Obyvateľmi MRK uprednostňovanie odmeny v deň vykonania práce, alebo v krátkodobom horizonte. Zlé skúsenosti zamestnávateľov so zamestnávaním Rómov
5. Prehĺbujúca sa sociálna a ekonomická priepasť v rómskych komunitách	5.1 Neschopnosť obyvateľov MRK preklenúť dlhodobú hmotnú a sociálnu krízu	Nedostatočne využívané existujúce pracovné príležitosti obyvateľmi MRK	Nízka uvedomelosť obyvateľov MRK o ponúkaných nástrojoch APTP
		Časté využívanie ekonomicky nevýhodných nástrojov mnohými obyvateľmi MRK na preklenutie hmotnej núdze, zabezpečenie materiálneho vybavenia domácností (záložne, nebankové subjekty, splátkové systémy)	Závislosť na sociálnom systéme Neznalosť (neporozumenie) zmluvných podmienok obyvateľmi MRK a nedocenenie postihov v dôsledku ich neplnenia (exekúcie a i.)
	5.2 Slabý záujem obyvateľov rómskych komunít spoločne hľadať riešenia (konceptné) zlepšenia situácie MRK	Nedostatočná občianska uvedomelosť a súdržnosť niektorých obyvateľov MRK (chýba ochota prezentovať potreby, hľadať a realizovať konceptné a reálne riešenia)	





HLAVNY PROBLÉM		
Pretrvávajúce sociálne vylúčenie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít vplýva na ich znižujúcu sa životnú úroveň a sociálny status a negatívne poznačuje vzťahy medzi rómskym etnikom a majoritnou časťou populácie.		
Problém	Špecifický problém	Príčina
<p>5.</p> <p>Prehlbujúca sa sociálna a ekonomická priepasť v rómskych komunitách</p>	<p>5.2</p> <p>Slabý záujem obyvateľov rómskych komunít spoločne hľadať riešenia (konceptné) zlepšenia situácie MRK</p>	<p>Zo strany obyvateľov MRK očakávanie okamžitých zmien pri hľadaní riešení</p>
	<p>5.3</p> <p>Nedostatok možností pre kultúrne, športové a spoločenské vyžitie obyvateľov rómskych osád</p>	<p>Nevyužívanie dostupných priestorov pre vlastné aktivity MRK (stretávacie priestory, športové plochy a i.) v meste</p>
		<p>Nedostatok materiálnych (finančných) kapacít pre zabezpečenie kultúrnych, spoločenských a športových aktivít obyvateľov MRK</p>





3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

3.1. Ciele a prioritné oblasti rozvoja

Vízia: **Rožňava** svojbytné mesto zabezpečujúce sociálno-ekonomické istoty všetkým svojim obyvateľom v záujme vytvorenia podmienok pre ich plnohodnotný život.

<p><i>Eliminácia sociálneho vylúčenia rómskej populácie, podpora integrácie a nárast miery prispôsobivosti spoločenským normám a štandardom komunity a zlepšenie vzťahov s majoritnou časťou populácie.</i></p>			
<p>Strategické priority pre rozvoj marginalizovaných rómskych komunít</p>			
<p>Priorita 1</p> <p><i>Bývanie a infraštruktúra</i></p>	<p>Priorita 2</p> <p><i>Vzdelávanie, výchova a osвета</i></p>	<p>Priorita 3</p> <p><i>Zamestnanosť a sociálna inklúzia</i></p>	<p>Priorita 4</p> <p><i>Zdravie a zdravý spôsob života</i></p>
<p>Špecifické ciele a opatrenia v rámci priorít</p>			
<p>1.1 Skvalitnenie bývania MRK prostredníctvom zlepšenia stavu a ochrany ŽP, občianskej vybavenosti mesta a jeho technickej infraštruktúry.</p>	<p>2.1 Zvyšovanie úrovne vzdelania MRK a podpora prvkov celoživotného vzdelávania s dôrazom na individuálne schopnosti jedinca</p>	<p>3.1 Podpora rastu zamestnanosti a aktivizácia nezamestnaných marginalizovaných skupín obyvateľstva</p>	<p>4.1 Vybudovanie vhodných podmienok pre služby, prispievajúce k zvyšovaniu zdravia a uplatňovaniu zdravého životného štýlu</p>
<p>1.1.1 Vybudovanie systému bývania s dôrazom na nízko príjmové skupiny obyvateľstva</p>	<p>2.1.1 Uplatňovanie efektívnych foriem vzdelávania s dosahom na zmysluplné trávenie voľného času</p>	<p>3.1.1 Rozvoj kvalitných komunitných a sociálnych služieb v súlade s potrebami MRK</p>	<p>4.1.1 Podpora preventívnych opatrení na ochranu zdravia</p>
<p>1.1.2 Dobudovanie prvkov občianskej vybavenosti a infraštruktúry v lokalitách mesta</p>	<p>2.1.2 Rozvoj ľudských zdrojov podporujúcich integráciu členov MRK do spoločnosti</p>	<p>3.1.2 Podpora zamestnateľnosti a efektívnejšieho uplatnenia MRK na trhu práce</p>	<p>4.1.2 Zlepšenie stavu a ochrany životného prostredia</p>





3.2. Opatrenia a aktivity

Bývanie a infraštruktúra

1. Cieľ :

Skvalitnenie bývania MRK prostredníctvom zlepšenia stavu a ochrany ŽP, občianskej vybavenosti mesta a jeho technickej infraštruktúry.

Opatrenie a aktivity :

▣ Vybudovanie systému bývania s dôrazom na nízko príjmové skupiny obyvateľstva

- Vyčlenenie väčšieho počtu bytov z bytového fondu mesta na riešenie bytových problémov sociálne slabších obyvateľov mesta

Merateľné ukazovatele :

- ▣ Počet uspokojených žiadateľov o byty
- ▣ Zníženie nedoplatkov za nájomné
- ▣ Zvýšená disciplína platieb
- ▣ Zlepšenie podmienok na udržiavanie kvality bytového fondu
- ▣ Novelizované VZN o hospodárení s bytmi mesta Rožňava
- ▣ Vytvorený systém viacstupňového bývania pre nízko príjmové skupiny obyvateľstva

Opatrenie a aktivity :

▣ Dobudovanie prvkov OV a infraštruktúry v lokalitách mesta

- Výstavba BNŠ
- Dobudovanie prvkov občianskej infraštruktúry
 - a) Skvalitnenie školskej infraštruktúry
 - b) Posilnenie sociálnej infraštruktúry
- Rekonštrukcia a modernizácia objektu komunitného centra

Merateľné ukazovatele .:

- ▣ Počet vystavených BNŠ
- ▣ Zvýšenie estetiky a hygieny bývania
- ▣ Zvýšenie kvality a dostupnosti OV
- ▣ Rozšírenie prvkov OV v prospech marginalizovaných skupín obyvateľstva

Vzdelávanie, výchova a osвета

2. Cieľ: Zvyšovanie úrovne vzdelania MRK a podpora prvkov celoživotného vzdelávania s dôrazom na individuálne schopnosti jedinca

Opatrenie a aktivity :

▣ Uplatňovanie efektívnych foriem vzdelávania s dosahom na zmysluplné trávenie voľného času

- Zavádzanie alternatívnych foriem vzdelávania pre úspešnejšiu adaptabilitu v školskom prostredí a zvýšenie školskej úspešnosti detí z prostredia MRK
- Integrované mimoškolské a voľnočasové aktivity na podporu osobnostného rozvoja detí a mládeže z MRK
- Podporný vzdelávací program zvýšenia prevencie sociálno-patologických javov v prostredí škôl a školských zariadení
- Učiaci sa rodina – komplexné vzdelávanie rodičov a detí z MRK





Merateľné ukazovatele :

- ▣ Počet inovatívnych / alternatívnych vzdelávacích programov
- ▣ Počet príslušníkov MRK zapojených do programov
- ▣ Počet zapojených škôl a školských zariadení
- ▣ Rozšírenie ponuky formálneho a neformálneho vzdelávania
- ▣ Zlepšenie školskej úspešnosti detí zaradených do vzdelávacích programov
- ▣ Zvýšenie počtu detí pokračujúcich v ďalšom stupni vzdelávania
- ▣ Zvýšenie aktuálnosti a adresnosti ponuky vzdelávacích a osvetových aktivít
- ▣ Rozšírenie ponuky voľnočasových aktivít pre príslušníkov MRK

Opatrenie a aktivity :

▣ **Rozvoj ľudských kapacít , podporujúcich integráciu členov MRK do spoločnosti**

- Odborná príprava pedagógov, získavanie zručnosti a osvojovanie si prístupov zameraných na sociálnu inklúziu detí a mládeže
- Programy vzdelávania a prípravy mladých lídrov

Merateľné ukazovatele :

- ▣ Počet vzdelávacích modulov
- ▣ Počet účastníkov cieľovej skupiny vzdelávacích programov
- ▣ Počet absolventov vzdelávacích programov
- ▣ Počet príslušníkov MRK zapojených do vzdelávacích aktivít
- ▣ Počet pedagógov zapojených do vzdelávacích aktivít
- ▣ Zvýšenie počtu a odbornej pripravenosti pracovníkov integrovaného vzdelávania a voľnočasových aktivít

Zamestnanosť a sociálna inklúzia

3.Cieľ: Podpora rastu zamestnanosti a aktivizácia nezamestnaných marginalizovaných skupín obyvateľstva

Opatrenie a aktivity :

▣ **Rozvoj kvalitných komunitných a sociálnych služieb v súlade s potrebami MRK**

- Prehľadovanie kvalifikácie zamestnancov a budovanie ľudských zdrojov pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb sociálnoprávnej ochrany, sociálnej kurately a ďalších oblastí sociálnej inklúzie
- Profesionizácia komunitného centra, skvalitnenie voľnočasových aktivít a sieťovanie týchto služieb v regióne
- Stabilná komunitná práca s marginalizovanými skupinami obyvateľstva s dôrazom na MRK
- Prevenčný program zacielený na predchádzanie a riešenie krízových situácií rodín a iných príslušníkov komunity za účelom podpory ich integrácie.
- Sociálno – poradenský a adaptačný program cielený na rodiny za účelom predchádzania a riešenia sociálneho vylúčenia.
- Inovatívny program prevencie sociálno-patologických javov nízkoprahového charakteru

Merateľné ukazovatele :

- ▣ Počet účastníkov zaradených do programov
- ▣ Počet absolventov jednotlivých programov
- ▣ Počet zrealizovaných vzdelávacích programov
- ▣ Zvýšený rozsah a kvalita poskytovaných komunitných a sociálnych služieb





- ▣ Zvýšený rozsah a kvalita poskytovaných komunitných programov
- ▣ Zvýšenie kvality a a profesionálnej úrovne pracovníkov terénnych a sociálnych služieb
- ▣ Zvýšenie kvality a a profesionálnej úrovne pracovníkov komunitného centra

Opatrenie a aktivity :

▣ **Podpora zamestnatelnosti a efektívnejšieho uplatnenia MRK na trhu práce**

- Motivačné programy k aktívnemu prístupu pri hľadaní zamestnania a k získavaniu alebo udržaniu pracovných zručností a spôsobilostí a podpory k sebestačnosti
- Rodinný adaptačný program cielený na udržateľnú integráciu rodín na trhu práce

Merateľné ukazovatele :

- ▣ Zvýšená miera zamestnatelnosti MRK
- ▣ Počet vyškolených účastníkov
- ▣ Počet školiacich modulov v rámci programov

Zdravie a zdravý spôsob života

4.Cieľ:

Vybudovanie vhodných podmienok pre služby prispievajúce k zvyšovaniu zdravia a uplatňovaniu zdravého životného štýlu

Opatrenie a aktivity :

▣ **Podpora preventívnych opatrení na ochranu zdravia**

- Osvetové a vzdelávacie aktivity na ochranu zdravia a zvýšenie zdravotnej starostlivosti
- Vytvorenie podporného systému pobytových programov zameraných na zlepšenie kvality života

Merateľné ukazovatele :

- ▣ Počet vzdelávacích a osvetových aktivít
- ▣ Počet účastníkov programu
- ▣ Zvýšená informovanosť cieľovej skupiny v oblasti zdravia
- ▣ Zvýšený podiel príslušníkov MRK, zainteresovaných na aktivitách prevencie zdravia
- ▣ Vytvorený podporný systém programov podpory zdravia
- ▣ **Zlepšenie stavu a ochrany ŽP**
- Programy na zvýšenie kvality bývania a zabezpečenia hygienického prostredia mesta
- Vybudovanie podmienok pre zdravé životné prostredie a efektívnu separáciu komunálneho odpadu

Merateľné ukazovatele :

- ▣ Zlepšenie kvality životného prostredia
- ▣ Zavedená efektívna separácia komunálneho odpadu





3.3. Opis rozvojovej lokálnej stratégie komplexného prístupu

Lokálna stratégia komplexného prístupu je strednodobým rozvojovým dokumentom mesta Rožňava, ktorý je zameraný na riešenie problematiky príslušníkov MRK. Jeho spracovanie bolo realizované na základe metodiky Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, v spolupráci s príslušným ÚPSVaR, LPSI a priamej zainteresovanosti zástupcov komunity.

LSKxP vychádza z podmienok v teréne a je koncipovaný v súlade s podporovateľnými aktivitami opatrení jednotlivých operačných programov a NSRR pre roky 2007 - 2013. Realizácia stratégie je podmienená schválení Mestského zastupiteľstva. Cieľovou skupinou sú príslušníci MRK v meste Rožňava, kde v súčasnosti evidujeme cca 2500 osôb.

LSKxP a jej prierezovosť v OP v zmysle HP MRK

Problematiku MRK chápeme ako veľmi špecifickú, širokospektrálnu a prierezovú oblasť riešenia a pomoci. Na základe podrobnej analýzy potrieb MRK boli dedukované oblasti záujmu, ktoré bude mesto riešiť v súlade s NSRR SR na roky 2012 – 2013, prostredníctvom podpory v operačných programoch – ROP, OP V a OP ZaSI, tak, aby bola dosiahnutá kontinuita a synergia plánovaných aktivít pre uplatnenie trvalej udržateľnosti rozvojových zámerov.

▣ **Bývanie a infraštruktúra**

uplatnenie - **Regionálny operačný program**

Prioritná os 2 – Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately

Opatrenie 2.1 - Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately

2.1.2 - Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení

Projektový zámer : **Vybudovanie komunitného centra nízkoprahových aktivít pre marginalizované skupiny obyvateľstva v Meste Rožňava**

Hlavným zámerom je vybudovanie absentujúceho centra v objekte tzv. Rómskeho klubu na Krátkej 30, čím sa rozšíria existujúce sociálne služby mesta o komunitné centrum a služby pre občanov, nevyhnutné pre efektívnu a kvalitnú prácu s marginalizovanými skupinami obyvateľstva. V objekte sa budú sústreďovať sociálne služby a komunitná činnosť, ktoré budú zodpovedať reálnym a aktuálnym potrebám rozvoja MRK v meste. Investíciou do verejnej infraštruktúry sa vybudujú podmienky pre mnohofunkčné využitie objektu. Poskytovanie sociálnych služieb, komunitných a vzdelávacích aktivít pre deti i dospelých je predpokladom k integrácii majoritnej i minoritnej časti populácie a k zvýšeniu vzájomnej akceptácie.

Relevantné aktivity :

1. stavebné úpravy / nadstavba rekonštrukcia drobných stavieb, napojenie stavieb na inžinierske siete (v zmysle stavebného zákona),
2. obstaranie vnútorného a vonkajšieho vybavenia objektu, nevyhnutne súvisiaceho s účelom využitia stavby, vrátane IKT vybavenia

Merateľné ukazovatele :

- ▣ vybudovanie priestorov pre prevádzku KC a rozšírenie ponuky sociálnych služieb
- ▣ zvýšená hospodárnosť prevádzky, energetická úspornosť a zníženie prevádzkových nákladov
- ▣ zvýšenie štandardov hygieny prevádzky a kvality životného prostredia

dobu realizácie projektového zámeru : 12 mesiacov

cieľové lokality : 5 komunít na území miestnej samosprávy

cieľová skupina : bez obmedzenia s dôrazom na MRK

Predpokladaná výška finančných prostriedkov : cca **250 000 €** v závislosti od objemu stavebných realizácií,





▣ **Vzdelávanie, výchova**

uplatnenie - - **Operačný program Vzdelávanie**

Prioritná os 3 – Podpora osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami

Opatrenie 3.1.- Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít

Podpora prístupu príslušníkov MRK k vzdelávaniu na všetkých stupňoch škôl

Projektový zámer : **Vzdelávanie detí a mládeže**

Zlepšenie existujúcich životných podmienok, spoločenského i kultúrneho prostredia a kvality života marginalizovaných skupín a osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami v mnohom závisí od ich vzdelanostnej úrovne a ich prístupu k vzdelávaniu. Hlavným cieľom tohoto zámeru je zvyšovať vzdelanostnú úroveň mladých ale aj dospelých osôb v marginalizovaných rómskych komunitách.

Aktivity sa zameriavajú na žiakov základných škôl, pedagógov, rodičov a príslušníkov MRK s neukončeným základným vzdelaním. Cieľom je podporovať integráciu žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami do štandardného vyučovacieho procesu, vytváranie školskej kultúry spojenej s kultúrou miestneho spoločenstva a realizácia školských akceleračných výchovnovzdelávacích programov. Bude sa podporovať systém vyrovnávania individuálnych rozdielov žiakov, zameranie sa na sociálne a komunikačné zručnosti, poskytovanie alternatívnych učebných osnov a individualizácia prístupu k žiakom. Aktivity v rámci vzdelávania zároveň prispievajú k cieľom aktivít podpory zamestnanosti a sociálnej inklúzie. Nemenej dôležitým aspektom, pre zabezpečenie efektívneho a podnetného trávenia voľného času príslušníkov MRK, je príprava mladých lídov , ktorých príprava sa bude sústreďovať na prácu v komunite, komunitné aktivity a komunitné plánovanie.

Relevantné aktivity :

1. uľahčenie prístupu a úspešného pôsobenia MRK vo vzdelávaní s dôrazom na vzdelávanie v ZŠ
2. vzdelávanie a príprava mladých lídov pre prácu v rómskych komunitách,
3. komplexné vzdelávanie a práca s celými rómskymi rodinami

Merateľné ukazovatele :

▣ Počet rodičov – príslušníkov MRK, absolventov vzdelávacieho programu

▣ Počet účastníkov vzdelávania - mladých lídov a pedagógov

▣ Počet žiakov, ktorým bol poskytnutý tútoring

doba realizácie projektového zámeru : 24 mesiacov

Cieľové lokality : 5 komunít na území miestnej samosprávy

cieľová skupina : cca 120 obyvateľov MRK

predpoklad vytvorenia PM (pracovných miest) : 5

Predpokladaná výška finančných prostriedkov : **200 000 €**

▣ **Zamestnanosť a sociálna inklúzia**

uplatnenie - **Operačný program zamestnanosť a sociálna inklúzia**

Prioritná os 2 – Podpora sociálnej inklúzie

Opatrenie 1.2 - Podpora tvorby nových pracovných miest vrátane podpory vytvárania nových pracovných miest v nových podnikoch a samozamestnania

Projektový zámer : **Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom aktivačného podniku**

Cieľom tohto projektu je vytvorenie a udržanie pracovných miest v rámci vytvoreného aktivačného podniku pre znevýhodnené osoby týkajúceho sa separácie zberu komunálneho odpadu a jeho ďalšieho zhodnocovania v rámci projektového zámeru zacieleného na kompostovisko . Jeho súčasťou je príprava zamestnancov na získanie základných pracovných zručností a praktických skúseností pre zadaný pracovný výkon.

Relevantné aktivity :





1. Vybudovanie AP

Merateľné ukazovatele :

▣ Počet preškolených osôb

▣ Počet vytvorených pracovných miest

doba realizácie projektového zámeru : 24 mesiacov

cieľové lokality : 5 komunít na území miestnej samosprávy

cieľová skupina : cca 25 obyvateľov MRK

predpoklad vytvorenia PM (pracovných miest) : 10-15 (zamestnancov AP)

Predpokladaná výška finančných prostriedkov : **300 000 €**

uplatnenie - **Operačný program zamestnanosť a sociálna inklúzia**

Prioritná os 2 – Podpora sociálnej inklúzie

Opatrenie 2.1 - Podpora sociálnej inklúzie osôb ohrozených sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčených prostredníctvom rozvoja služieb starostlivosti s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity.

Projektový zámer : **Podpora aktívneho prístupu pri hľadaní zamestnania**

Projekt je zacielený na podporu zvyšovania dostupnosti, kvality a efektivity služieb starostlivosti (sociálnych služieb, opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a ďalších špecifických opatrení), ktoré zlepšujú prístup ohrozených a marginalizovaných skupín populácie na trh práce a do spoločnosti. Súčasťou projektu budú i aktivity zamerané na podporu komunitnej práce a na vyvolanie a podporovanie zmeny v rámci miestnych spoločenstiev a tiež senzibilizačné aktivity.

Aktivity zamerané na podporu komunít a služieb starostlivosti zamerané na podporu plnenia základných funkcií rodiny pre vytvorenie plnohodnotných podmienok na uplatnenie sa členov rodiny na trhu práce.

Relevantné aktivity :

1. motivačné programy k aktívnemu prístupu pri hľadaní zamestnania a k získavaniu alebo udržaniu pracovných zručností a spôsobilostí a podpory sebestačnosti

2. nové a inovatívne programy prevencie sociálno-patologických javov (napr. aktivity nízkoprahového charakteru

3. komunitná práca v znevýhodnených, lokalitách a marginalizovaných rómskych komunitách

4. sociálne, výchovné, poradenské a adaptačné programy cielené na rodiny pre predchádzanie a riešenie sociálneho vylúčenia a zamerané na udržateľnú integráciu rodín na trhu práce,

Merateľné ukazovatele :

▣ Počet školiacich tréningov

▣ Počet preškolených komunitných pracovníkov

▣ Počet účastníkov tréningov a programov

doba realizácie projektového zámeru : 24 mesiacov

cieľové lokality : 5 komunít na území miestnej samosprávy

cieľová skupina : cca 275 obyvateľov MRK

predpoklad vytvorených (PM) pracovných miest : 7

Predpokladaná výška finančných prostriedkov : **250 000 €**





4. AKČNÉ PLÁNY

V tejto časti LSKxP sú podľa špecifických cieľov („zámerov“) uvedené konkrétne opatrenia na ich dosiahnutie. Tie sú bližšie charakterizované z hľadiska realizátorov, partnerov, zdrojov financovania, termínu ich realizácie a merateľných ukazovateľov, ktoré umožnia vyhodnotiť ich plnenie.

ZÁMER	Skvalitnenie bývania MRK prostredníctvom zlepšenia stavu a ochrany ŽP, občianskej vybavenosti mesta a jeho technickej infraštruktúry.
Opatrenie 1.1.1.	Vybudovanie systému bývania s dôrazom na nízko príjmové skupiny obyvateľstva
Aktivita	1.1.1.1. Novelizovať VZN o hospodárení s bytmi mesta Rožňava 1.1.1.2. Vyčlenenie určitého počtu bytov z bytového fondu mesta na riešenie bytových problémov sociálne slabších obyvateľov mesta
Opatrenie 1.1.2.	Dobudovanie prvkov občianskej vybavenosti a infraštruktúry v lokalitách mesta
Aktivita	1.1.2.1. Výstavba bytov nižšieho štandardu 1.1.2.2. Doplnenie prvkov občianskej infraštruktúry 1.1.2.3. Vybudovanie objektu komunitného centra
Realizátor / garant	Mesto Rožňava
Potenciálni partneri	Záujmové subjekty a mimovládne organizácie pracujúce s rómskou komunitou, LPSI Rožňava
Termín	2012-2016
Merateľné ukazovatele	Počet uspokojených žiadateľov o byty Počet vystavaných BNS Novelizované VZN o hospodárení s bytmi mesta Zvýšenie kvality a dostupnosti OV Rozšírenie prvkov OV v prospech marginalizovaných skupín obyvateľstva
Zdroje financovania	Rozpočet mesta Štátne zdroje Štrukturálne fondy EÚ

ZÁMER	Zvyšovanie úrovne vzdelania MRK a podpora prvkov celoživotného vzdelávania s dôrazom a individuálne schopnosti jedinca
Opatrenie 2.1.1.	Uplatňovanie efektívnych foriem vzdelávania s dosahom na zmysluplné trávenie voľného času
Aktivita	2.1.1.1. Zavádzanie alternatívnych foriem vzdelávania pre úspešnejšiu adaptabilitu v





	školskom prostredí a zvýšenie školskej úspešnosti detí z prostredia MRK 2.1.1.2. Integrované mimoškolské a voľnočasové aktivity na podporu osobnostného rozvoja detí a mládeže z MRK 2.1.1.3. Podporný vzdelávací program zvýšenia prevencie sociálnopatologických javov v prostredí škôl a školských zariadení 2.1.1.4. Učiaci sa rodina – komplexné vzdelávanie rodičov detí z MRK
Opatrenie 2.1.2.	Rozvoj ľudských kapacít , podporujúcich integráciu členov MRK do spoločnosti
Aktivita	2.1.2.1. Odborná príprava pedagógov získavanie zručností a osvojovanie si prístupov, zameraných na sociálnu inklúziu detí a mládeže 2.1.2.2. Programy vzdelávania a prípravy mladých lídrov
Realizátor / garant	Mesto Rožňava
Potenciálni partneri	Záujmové subjekty a mimovládne organizácie pracujúce s rómskou komunitou, PSI Rožňava, ÚPSVR Rožňava
Termín	2012 – 2016
Merateľné ukazovatele	Počet vzdelávacích programov Počet príslušníkov MRK zapojených do vzdelávacích aktivít Počet pedagógov zapojených do vzdelávacích aktivít Počet zapojených škôl a školských zariadení Rozšírenie ponuky formálneho a neformálneho vzdelávania Zlepšenie školskej úspešnosti detí zaradených do vzdelávacích programov Zvýšenie počtu detí pokračujúcich v ďalšom stupni vzdelávania Zvýšenie počtu a odbornej pripravenosti pracovníkov integrovaného vzdelávania a voľnočasových aktivít Zvýšenie aktuálnosti a adresnosti ponuky vzdelávacích a osvetových aktivít (rozšírenie ponuky voľnočasových aktivít pre príslušníkov MRK)
Zdroje financovania	Rozpočet mesta Štátne zdroje Štrukturálne fondy EÚ Iné neverejné zdroje





ZÁMER	Podpora rastu zamestnanosti a aktivizácia nezamestnaných marginalizovaných skupín obyvateľstva
Opatrenie 3.1.1.	Rozvoj kvalitných komunitných a sociálnych služieb v súlade s potrebami MRK
Aktivita	<p>3.1.1.1. Prehľbovanie kvalifikácie zamestnancov a budovanie ľudských zdrojov pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb sociálnoprávnej ochrany, sociálnej kurately a ďalších oblastí sociálnej inklúzie</p> <p>3.1.1.2. Profesionizácia komunitného centra, skvalitnenie voľnočasových aktivít a sieťovanie týchto služieb v regióne</p> <p>3.1.1.3. Komunitná práca s marginalizovanými skupinami obyvateľstva s dôrazom na MRK</p> <p>3.1.1.4. Prevenčný program zameraný na predchádzanie a riešenie krízových situácií rodín a iných príslušníkov komunity za účelom podpory ich integrácie.</p>
Opatrenie 3.1.2.	Podpora zamestnateľnosti a efektívnejšieho uplatnenia MRK na trhu práce
Aktivita	<p>3.1.2.1. motivačné programy k aktívnemu prístupu pri hľadaní zamestnania a k získavaniu alebo udržaniu pracovných zručností a spôsobilostí a podpory sebestačnosti</p> <p>3.1.2.2. Rodinný adaptačný program cielený na udržateľnú integráciu rodín na trhu práce</p>
Realizátor / Garant	Mesto Rožňava
Potenciálni partneri	ÚPSVR, LPSI Rožňava, Záujmové subjekty a mimovládne organizácie pracujúce s rómskou komunitou
Termín	2012-2016
Merateľné ukazovatele	<p>Počet účastníkov zaradených do programov</p> <p>Počet zrealizovaných programov</p> <p>Zvýšený rozsah a kvalita poskytovaných komunitných a sociálnych služieb</p> <p>Zvýšený rozsah a kvalita poskytovaných komunitných programov</p> <p>Zvýšenie kvality a a profesionálnej úrovne pracovníkov terénnych a sociálnych služieb</p> <p>Zvýšenie kvality a a profesionálnej úrovne pracovníkov komunitného centra</p>
Zdroje financovania	<p>Rozpočet mesta</p> <p>Štátne zdroje</p> <p>Štrukturálne fondy EÚ</p>





ZÁMER	Vybudovanie vhodných podmienok pre služby, prispievajúce k zvyšovaniu zdravia a uplatňovaniu zdravého životného štýlu
Opatrenie 4.1.1.	Podpora preventívnych opatrení na ochranu zdravia
Aktivita	4.1.1.1. Osvetové a vzdelávacie aktivity na ochranu zdravia a zvýšenie zdravotnej uvedomelosti 4.1.1.2. Vytvorenie podporného systému pobytových programov zameraných na zlepšenie kvality zdravia
Opatrenie 4.1.2.	Zlepšenie stavu a ochrany ŽP
Aktivita	4.1.2.1. Programy na zvýšenie kvality bývania a zabezpečenia hygienického prostredia mesta 4.1.2.2. Vybudovanie podmienok pre zdravé život. prostredie a efektívnu separáciu komunálneho odpadu
Realizátor / garant	Mesto Rožňava
Potenciálni partneri	PSI Rožňava, Záujmové subjekty a mimovládne organizácie pracujúce s rómskou komunitou, Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Rožňave
Termín	2012-2016
Merateľné ukazovatele	Počet vzdelávacích a osvetových aktivít Počet účastníkov programov Zvýšenie informovanosti cieľovej skupiny v oblasti zdravia Zvýšený podiel MRK, zainteresovaných na aktivitách prevencie zdravia Vytvorený podporný systém programov podpory zdravia Zvýšená hygiena okolia obydľí MRK Zvýšenie záujmu a zainteresovanosti príslušníkov MRK o separáciu komunálneho odpadu Zníženie nákladov mesta na likvidáciu „čiernych skládok“
Zdroje financovania	Rozpočet mesta Štátne zdroje Štrukturálne fondy EÚ





5. FINANČNÝ PLÁN A TRVALÁ UDRŽATEĽNOSŤ

5.1. Rozdelenie financií na programové obdobie 2012-2016

Tabuľka č.16 Finančná tabuľka LSKxP na obdobie 5 rokov – návrh čerpania

rok	Oprávnene é náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné é zdroje	Iné neopráv nené náklady
		Národné verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje obce		
	A= B + H	B= C +D	C	D=E+F +G	E	F	G	H	CH
2012	172 500	172 500	146 625	25 875	17 250		8 625		
2013	275 000	275 000	233 750	41 250	27 500		13750		
2014	275 000	275 000	233 750	41 250	27 500		13750		
2015	300 000	300 000	255 000	45 000	30 000		15000		
2016	127 500	127 500	108 375	19 125	12 750		6 375		
	1.150.000	1150 000	977 500	172 500	115000		57 500		

Tabuľka č. 17.: Finančná tabuľka LSKxP v členení podľa prioritných osí relevantných operačných programov

	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkr omné zdroj e	Iné neoprávnené náklady
		Národné verejné zdroje spolu		Národné verejné zdroje					
				Národn é verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionál ne zdroje	Miestne zdroje obce		
	A=B+H	B=C+D	C	D=E+F+ G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 1.1	250 000-	250 000	212 500	37 500	25 000		12 500		
Opatrenie 1.2.	300 000	300 000	255 000	45 000	30 000		15 000		
Opatrenie 1.3.									
Opatrenie 1.4.									
OP ZaSI									
Opatrenie 1.2.									
Opatrenie 2.1.	250 000	250 000	212 500	37 500	25 000		12 500		
Opatrenie 2.2.									
OP V									
Opatre - nie 3.1	200 000	200 000	170 000	30 000	20 000		10 000		
OP									





KaHR									
Opatrenie 1.1									
OP ŽP									
Opatrenie 4.1									
Opatrenie 4.2									
OP Z									
Opatrenie 2.1.									
spolu	1.150.000	1 150 000	977 500	172 500	115 000		57 500		

6. ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE

6.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Mesto Rožňava je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Mesto je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Mestu pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len v súlade so zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

V súvislosti so spracovanou stratégiou obec/mesto vykonáva najmä :

- ▣ združovanie subjektov, resp. aktérov rozvoja
- ▣ funkciu mediátora medzi verejnou správou, MVO a inými relevantnými organizáciami
- ▣ zabezpečuje informovanosť a publicitu o aktivitách vyplývajúcich zo strategického dokumentu - LSKxP
- ▣ sústreďuje a archivuje údaje o sociálnom a hospodárskom vývoji obyvateľov v obci
- ▣ zabezpečuje monitoring a hodnotenie dopadu navrhovaných opatrení a aktivít stratégie
- ▣ navrhuje koncepčné riešenia vo všetkých rozvojových oblastiach v zmysle originálnych a prenesených kompetencií

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie bude v súlade s matricou personálneho zabezpečenia. Pre efektívne manažovanie projektových aktivít, pravidelné monitorovanie priebehu je organizačná štruktúra navrhovaná nasledovne :

- Riadiaci výbor zostavený z členov vyššieho manažmentu a členov / delegovaných zástupcov partnerských a spolupracujúcich subjektov.
- Predseda riadiaceho výboru : prednosta Mestského úradu

Vyšší manažment

hlavný manažér , manažér projektu LSKxP
projektový koordinátor/koordinátor LSKxP
finančný manažér LSKxP /ekonomický pracovník

Stredný manažment

koordinátor pre vzdelávanie
koordinátor pre zamestnanosť a sociálnu inklúziu
koordinátor pre technickú infraštruktúru
mediálny koordinátor
manažér pre monitoring
Ekonom





Nižší manažment

Lektori / školitelia

Komunitní pracovníci

6.2 Monitorovanie a hodnotenie

Funkciu monitorovania LSKxP mesto zabezpečuje prostredníctvom svojich interných zamestnancov relevantných odborov a za účasti poslancov mestského zastupiteľstva. V rámci svojich funkcií sa na monitorovaní sa podieľajú i jednotliví sekční koordinátori. O stave a úrovni implementácie rozvojových aktivít, dosiahnutia cieľov a stanovených merateľných ukazovateľov v jednotlivých lokalitách spracovávajú 1/4 ročné písomné prehľady, ktoré sú predkladané Mestskému zastupiteľstvu a zainteresovaným aktérom. Na základe posúdenia a priebežného hodnotenia stavu v regióne MsÚ predkladá mestskému zastupiteľstvu 1 x ročne výročnú správu a návrhy činnosti na nasledujúce obdobie.

Sumarizácia dosiahnutých výsledkov a finálneho stavu bude predmetom záverečnej správy po ukončení programového obdobia (r.2012 + 4 r.).

Monitorovanie na úrovni žiadateľa/realizátora LSKxP bude zamerané na monitorovanie a hodnotenie fyzických výstupov a plnenia finančného plánu. Interné monitorovanie bude koordinované a metodicky usmerňované manažérom pre monitoring, ktorý bude zároveň zodpovedať za jeho priebeh a za spracovávanie správ.

Cieľom monitorovacích a hodnotiacich aktivít bude predovšetkým:

- ▣ poskytovať OK HPMRK, jednotlivým riadiacim orgánom pravidelné informácie o realizácii projektov a ich výsledkoch;
- ▣ identifikovať riziká, problémové situácie, obmedzenia a prekážky súvisiace s aktivitami projektov;
- ▣ zabezpečiť, aby všetky aktivity týkajúce sa LSKxP boli uskutočňované v súlade so projektovými zámermi a grantovými podmienkami a aby vplývali na sociálne podmienky a kapacity potenciálnych prijímateľov;

Okrem požadovaných monitorovacích správ bude žiadateľ zabezpečovať individuálny terénny monitoring, ktorým bude zaznamenávať pohľady zainteresovaných strán, najmä komunity, na implementáciu projektu.

Súčasťou monitoringu bude :

- ▣ zisťovať stav realizácie
- ▣ dodržiavanie harmonogramu
- ▣ zapojenie cieľovej skupiny v projekte
- ▣ dopad projektu na cieľovú skupinu
- ▣ publicita projektu

Monitorovanie a hodnotenie sa uskutoční v súlade s metodikami monitorovania pomoci, hodnotenia pomoci, metodikami kvality projektov a procesov a metodickými pokynmi zabezpečujúcimi efektívne čerpanie štrukturálnych fondov EÚ. Monitorovanie sa bude uskutočňovať prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, budú objasňovať stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Monitorovanie sa uskutoční po celú dobu implementácie programu a priebehu realizácie projektov: predbežné hodnotenie, strednodobé hodnotenie a následné hodnotenie. Partnerstvo a spolupráca na





miestnej úrovni bude jedným zo základných princípov monitorovania. Naplnením princípu partnerstva získajú členovia cieľovej skupiny výrazne väčšie šance dosiahnuť čo najlepšie ukazovatele pri realizácii projektu.

Monitorovacie správy budú sledovať:

- plnenie všeobecných a špecifických cieľov
- súlad medzi plánovanými a dosiahnutými ukazovateľmi
- dodržiavanie časového harmonogramu
- prehľad čerpania finančných prostriedkov
- zapojenie marginalizovanej rómskej komunity do implementácie projektu
- podrobnejšiu identifikáciu cieľovej skupiny podľa aktivít
- identifikáciu uplatňovania rovnosti príležitostí v rámci projektu
- zapojenie partnerov do implementácie projektu
- popis čerpania pomoci na marginalizované rómske komunity v rámci jednotlivých projektov
- identifikáciu okruhu problémov, ktoré ovplyvnili plnenie cieľov pri realizácii projektu





7. ZÁVER

Lokálna stratégia komplexného prístupu mesta Rožňava je súčasťou sústavy dokumentov ktoré určujú smer zásadných krokov potrebných pre dosiahnutie vyváženého sociálneho, ekonomického a hospodárskeho rozvoja mesta. Efektívnosť a zmysluplnosť stratégie podmieňuje zabezpečenie implementácie, ktorá je závislá od mnohých faktorov, predovšetkým od miery zainteresovanosti relevantných subjektov, inštitúcií a organizácií, ako aj cieľovej skupiny - teda samotných Rómov. Mieru úspechu stratégie zaručujú výstupy, výsledky a dopad jednotlivých aktivít. Navrhnuté aktivity sa stali úlohami pre ich nositeľa, ktorý sa týmto prihlásil k ich realizácii. Konkrétnymi nástrojmi na dosiahnutie kvalitatívnej a kvantitatívnej zmeny sú v tomto prípade „rozvojové projekty“, ktoré svojim obsahom a zameraním zohľadňujú riešenie vytýčených problémových oblastí.





8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ADZ – agentúra dočasného zamestnania
AP - aktivačný podnik
APZ – agentúra podporovaného zamestnania
APTP – aktívna politika trhu práce
ASTP – asistent terénneho sociálneho pracovníka
AU – asistent učiteľa
BNŠ – byty nižšieho štandardu
CPPPP – centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
CPPS – centrum pedagogicko-psychologických služieb
CVČ - centrum voľného času
DP – dobrovoľnícke práce
DVHN – dávky v hmotnej núdzi
DMN - disponibilná miera nezamestnanosti
EI – environmentálna infraštruktúra
EAO – ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EÚ – európska únia
HP MRK - horizontálna priorita marginalizované rómske komunity
IS – inžinierske siete
KC – komunitné centrum
LPSI – lokálne partnerstvo sociálnej inklúzie
LSKxP – Lokálna stratégia komplexného prístupu
MNO – Mimovládna nezisková organizácia
MRK – marginalizované rómske komunity
MsÚ - mestský úrad
MsZ - mestské zastupiteľstvo
MŠ – materská škola
MŠ SR – Ministerstvo školstva
MTZ - materiálno – technická zabezpečenie
MVO – mimovládna organizácia
MVRR – Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja
NSRR - Národný strategický referenčný rámec
OP – operačný program
OP ZaSI - operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OPV - operačný program Vzdelávanie
OP ŽP - operačný program Životné prostredie
OP KaHR - Operačný program Konkurencia a hospodársky rast
OP Z - operačný program Zdravotníctvo
OV – občianska vybavenosť
PND – prídavok na dieťa
ROP - regionálny operačný program
RÚVZ – Regionálny úrad verejného zdravia
SI – sociálna inklúzia
SOŠ - stredná odborná škola
SOU – stredné odborné učilište
SPO a SK – sociálno právna ochrana a sociálna kuratela
ŠF – štrukturálne fondy





ŠZŠ – špeciálna základná škola
TI – technická infraštruktúra
TP - trh práce
TSP – terénny sociálny pracovník
UoZ - uchádzač o zamestnanie
ÚPD – územno-plánovacia dokumentácia
ÚSVRK - Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
ÚPSVR - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VČA -voľnočasové aktivity
VŠ - vysoká škola
VPM - voľné pracovné miesta
VVP - výchovno-vzdelávací proces
VZN – všeobecne záväzné nariadenie
ZŠ – základná škola
ZUŠ – základná umelecká škola

